

Magdalena Dorothea Richards Frey en haar adellijke voorouders

Inhoud

Inleiding.....	1
Nazaten van Hinrich Harms en Trine Gödekens	3
Von Dorgelo en Bernefuer	10
Quernheim	19
Von Bernefuer.....	20
Budde	28
Von Schade	29
Voorouders van Tonnies Wulf von Dorgelo.....	32
Nazaten van Tonnies Wulf von Dorgelo	36
Bijlage 1: Nazaten van Hinrich Wilhelm Huckenius en Magdalena Dorothea Hinrichs.....	39
Bijlage 2: Nazaten van Heinrich Ernst Huckenius en Regina Maria Hast.....	42
Bijlage 3: relaties tussen de families Hinrichs en Focken.	44

Albert van der Kaap

Inleiding

Toen ik aan het onderzoek naar mijn voorouders begon vermoedde ik dat verreweg de meeste van mijn voorouders relatief arme arbeiders, dagloners of keuterboertjes waren geweest over wie weinig is overgeleverd. Verhalen over het tegendeel had ik nooit gehoord, maar de werkelijkheid bleek toch anders te zijn, tenminste voor een deel.

Dat er onder mijn voorouders ook dominees en hoogleraren waren geweest, laat staan mensen van adel had ik niet voor mogelijk gehouden. Het was ook bepaald verrassend toen ik stuitte op de naam Magdalena Dorothea. Mijn vrouwelijke voorouders dragen bijna allemaal alledaagse namen. Dat wil zeggen, alledaags in de sociale milieus van veenarbeiders, boeren en landarbeiders waarin mijn voorouders leefden. Ze heten Wubbina, Jantje, Gepke, Antje, Lutje, Geeske, Teupke of Geertje. En dan ineens staat daar tussen al die alledaagse namen ineens een 'deftige' naam, Magdalena Dorothea. Mijn nieuwsgierigheid was gewekt en een speurtocht begon die uiteindelijk via een aantal buitenechtelijke kinderen, zou leiden naar zo ongeveer alle adellijke families in Europa. Dat dit niet bekend was in de familie zal vermoedelijk te maken hebben met het feit dat deze afstamming telkens de vrouwelijke lijn betrof. Bovendien was er tot twee keer toe sprake van bastaarddochters.

Een verre voorouder van mijn betovergrootmoeder (Zwaantje Wigboldus), Sara van Velsen, vrouw van Johannes Reneman, stamde af van de heren van Berchem (en Ranst) in het gebied rond

Antwerpen. Deze Sara was een kleindochter van een opvallende doopsgezinde prediker in de zestiende, David Joris. Over de heren van Berchem en David Joris lees je meer in artikel over de voorouders van Sara Roebers, getrouwd met dominee Petrus Mees.

En dan is er het verhaal over hierboven genoemde Magdalena Dorothea von Dorgelo, een verhaal dat via de Von Dorgelo's, de Bernefuers en de graaf van Oldenburg leidt naar ettelijke adellijke en koninklijke families in heel Europa. Het verhaal over de voorouders van mijn betovergrootmoeder Wubbina Mulder.

Magdalena Dorothea

Het begon allemaal met Magdalena Dorothea. Mijn vrouwelijke voorouders dragen bijna allemaal alledaagse namen. Dat wil zeggen, alledaags in de sociale milieus van veenarbeiders, boeren en landarbeiders waarin mijn voorouders leefden. Ze heten Wubbina, Jantje, Gepke, Antje, Lutje, Geeske, Teupke of Geertje. En dan ineens staat daar tussen al die alledaagse namen ineens een 'deftige' naam, Magdalena Dorothea. Mijn nieuwsgierigheid was gewekt en een speurtocht begon die uiteindelijk via een aantal buitenechtelijke kinderen, zou leiden naar voorouders in nagenoeg alle adellijke families in Europa.

Magdalena Dorothea Richards Frey

Magdalena Dorothea Richards Frey, mijn oudbetovergrootmoeder, leefde het grootste deel van de achttiende eeuw, vlak over de grens in het Duitse Völlen en later in Grosswolde. Haar moeder heette Arentje, dochter van een Trine en dan heet haar overgrootmoeder ineens weer Magdalena Dorothea. Haar achternaam was Dorgelo omdat zij vermoedelijk de buitenechtelijke dochter was van een Noordduitse edelman, Tonnies Wulf von Dorgelo. Zie het subtiele verschil, haar vader was een Van Dorgelo, Magdalena 'slechts' een Dorgelo. Het woordje von, zo wordt gezegd, was voorbehouden aan adel en het adeldom hield op bij 'onechte' (natuurlijke) kinderen.

Het woord vermoedelijk vraagt om een toelichting. Keiharde bewijzen voor de afstamming van Magdalena lijken er namelijk niet te zijn, maar aannemelijk is het desondanks. Een eerste aanwijzing is dat de voornamen Magdalena Dorothea en Catharina Margaretha (Trine Margaretha), die relatief vaak voorkomen in de kerkboeken van Völlen, niet bepaald typerend zijn voor Ostfriesland. Mogelijk gaat de naam Magdalena dan ook terug op Magdalena von Quernheim, de echtgenote van Wulfert von Dorgelo, de grootvader van Tonnies Wulf van Dorgelo. Tonnies Wulf had ook een zuster die Magdalena heette.

Een andere aanwijzing is dat de kinderen van Magdalena Dorothea en haar man, Conrad Gödekes, respectievelijk Trine Margaretha, Hinrich en Tonnis Wulf heten. Op 14 september 1696 wordt er in Völlen een Tonnis Wulf begraven, hoogstwaarschijnlijk een kleinkind van Tonnis Wulf von Dorgelo. Trine, de dochter van Magdalena, had op haar beurt een dochter Magdalena Dorothea en een dochter Margaretha. Al met al dus aanwijzingen genoeg om ervan uit te gaan dat Margaretha inderdaad een buitenechtelijk kind is van Tonnies Wulf von Dorgelo.

Ten slotte, ter bevestiging van bovenstaande, in een oorkonde uit 1614 wordt over Tonnies Wulf gezegd: Hij *'ging in fremde Länder" und hatte 2 uneheliche Kinder'*.¹

Nazaten van Hinrich Harms en Trine Gödekens

Magdalena was, zoals gezegd afkomstig uit Völlen, een langgerekt klein dorp vlakbij Papenburg aan de Eems. De grootte van het dorp was vermoedelijk op zich al reden genoeg voor het feit dat er verschillende familiebanden waren tussen een klein aantal families die dan ook nog min of meer tot dezelfde sociale klasse behoorden, de Hinrichs en de families Frey en Huckenius.

Völlen

Völlen wordt voor het eerst in 1177 in een oorkonde genoemd, maar is vermoedelijk al rond 700 ontstaan. Het is een langgerekt lintdorp, zonder echt centrum, vlakbij Papenburg en gelegen aan de oostkant van de Eems.

De kerk van Völlen dateert uit het begin van de vijftiende eeuw, maar de toren is jonger en dateert van 1559. Deze kerk, de Peter- en Paulkerk, werd, aan de noordelijke rand van Völlen gebouwd op een hoogte, waarbij stenen van de oude kerk hergebruikt werden. Eggerik Benninga schrijft in 1556: *'Desgeliken is up de sulvige tidt de ene Karcke to Vollen nedergewurpen und den Volleners die ander darmede to verbeteren toegestaen'...*

Rond 1440 schonk de hoofdeling Koppe Hatten de avondmaalsbeker, de op drie na oudste beker van Oost-Friesland die nu nog in gebruik is. De tegenwoordige kansel dateert uit 1600. In 1788 sticht het echtpaar Coeler uit Essen, van wie zoon Poppe van 1748-1793 predikant is in Völlen, een zilveren Avondmaalsbord.

¹ <https://www.genealogieonline.nl/de-stamboom-jansen/l35827.php>

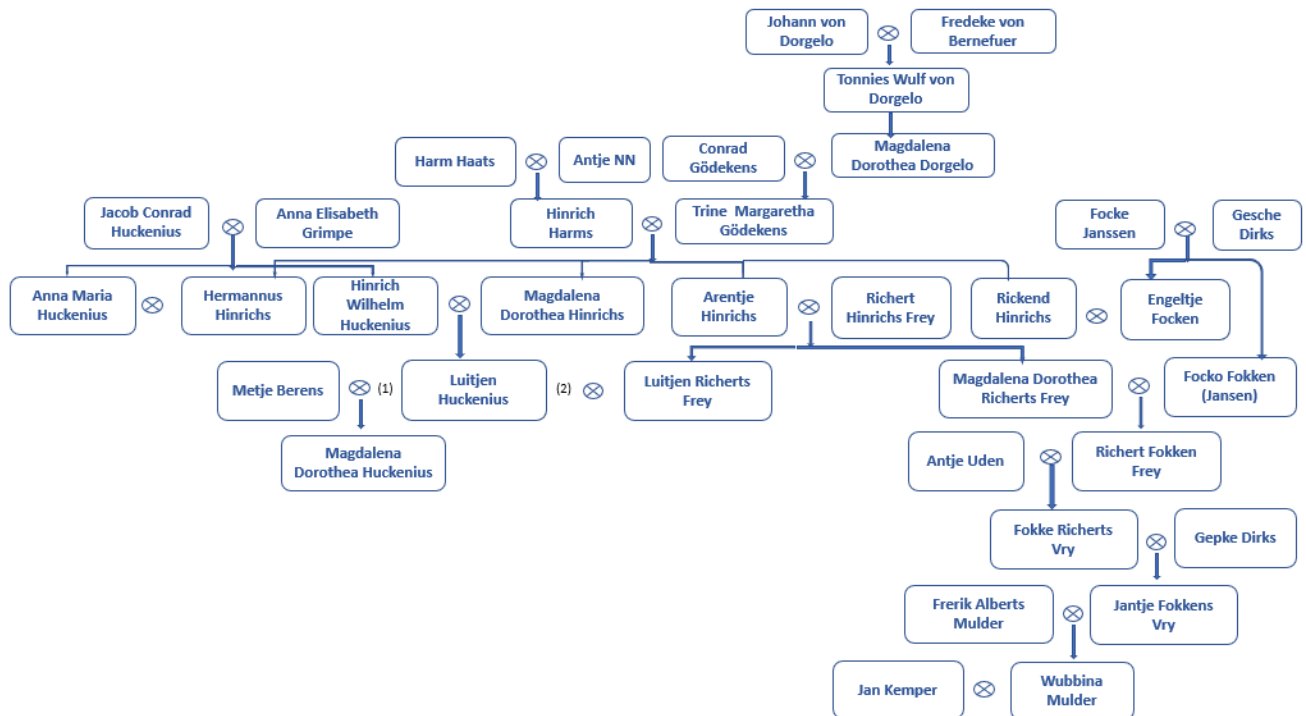
Al heel vroeg, namelijk in 1521, gaat de kerkelijke gemeente met hun predikant over naar het gereformeerde geloof tot 1652 als er een geloofstrijd uitbreekt en de kerk Luthers wordt.

Voor inwoners van de grensstreek zal de taal geen probleem hebben opgeleverd. Aan beide kanten van de grens werd een zeer vergelijkbaar dialect gesproken:

'Moin. Wi gröäten Jo van Harten in de Gemeente Westoverledingen un hopen, dat Jo dat bi uns goot gefallen deit! In de Sieden van uns "Information" köönt Ji dat finnen, wat Jibruken. Dor steit vööl Weetenskupp in over uns rieke Angebot ut "öffentliche und private Hand" un over dat Vereinsleben. Dat gellt besünners van de "Bürgerservice" un de "Touristik"-Denst. Nu bleibt nich bloot bid't Bekieken van Text un Biller, koomt bi uns un weest uns Gast!. Wi weern bried, wenn Ji Jo darna in uns Gastenbook indragen däen. Dann bün wi ok seeker, dat sück een Besöök in uns Gemeende for Jo heermal lohnt hett.'

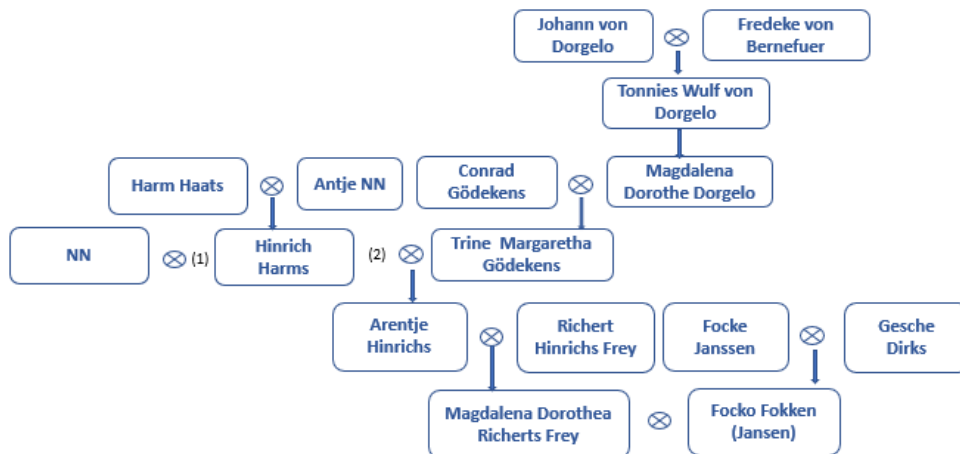
De Hinrichs

De katholieke Hinrich Harms werd geboren rond 1660 in Völlen en werd aldaar op 14 september 1696 begraven. Hij was een zoon van Harm Haats en Antje NN. Hij trouwde op 21 november 1688 in Völlen met de eveneens katholieke Trientje (Trine) Margaretha Gödekes (Gökens), geboren rond 1660 in Völlen en begraven op 1 mei 1731 in Völlen. Over haar ouders, Conrad Gödekes en Magdalena Dorothea Dorgelo, later meer. Opvallend is dat de eerste vrouw van Hinrich, van wie we de naam niet kennen, luthers was.

Hinrich en Trine kregen acht kinderen van wie de eerste twee katholiek zijn gedoopt. Vanaf dochter Magdalena Dorothea Hinrichs, genoemd naar haar grootmoeder van moederskant Magdalena Dorothea Dorgelo, werden de kinderen echter luthers gedoopt. Magdalena werd geboren op 13 februari 1687 in Völlen en overleed daar op 28 januari 1767. Zij trouwde op 27 april 1704 in Völlen met notaris Hinrich Wilhelm Huckenius.² Haar broer, Hermannus, trouwde op 17 mei 1705 in Völlen met een zus van haar man, Anna Maria Huckenius, die al op 11 juli van het jaar daarop overleed in Oldersum.

² Hinrich Wilhelm werd geboren in Großenwörden en overleed op 29 juli 1750 in Völlen. Hij was een zoon van Jacob Conrad Huckenius, dominee in Großenwörden (geboren in Celle, overleden in Großenwörden), en Anna Elisabeth Grimpe (getrouwd op 13 januari 1668).

<https://gw.geneanet.org/hanswilts?lang=en&pz=hans+dieter&nz=wilts&p=jacob+conrad&n=huckenius>

Arentje Hinrichs

Arentje Hinrichs, een dochter van Hinrich en Trine en mijn voorouder, werd geboren rond 1685 en zij werd op 3 oktober 1730 begraven in Völlen. Zij trouwde op 24 april 1701 in Völlen met luitenant Richert Hinrichs Frey. Magdalena Dorothea, deze zus van Arentje, trouwde op 27 april 1704 in Völlen met Hinrich Wilhelm Huckenius, geboren rond 1678 in Bremen. Hinrich studeerde aan de universiteit van Rostock en werd notaris in Völlen, waar hij woonde in een 'Warffhaus'. Er waren meer relaties tussen de families Hinrichs en Huckenius. De schoondochter van Hinrich en Magdalena, Metje Berens, trouwde in tweede huwelijk met Luitjen Richerts Frey, de broer van Magdalena Dorothea Richerts Frey.

Huckenius

Hinrich Wilhelm Huckenius

Hinrich Wilhelm Huckenius, de man van Magdalena Dorothea, werd rond 1675 geboren in Bremen als zoon van Jakob Conrad Huckenius en Anna Elisabeth Grimpe. Jakob Conrad³ werd geboren op 4 september 1638 in Celle. Hij trouwde, zo lezen we, op 13 januari 1668 in Allendorf met Anna Elisabeth Grimpe, geboren op 12 april 1640 in Allendorf en overleden op 15 januari 1714 in Allendorf. Deze plaatsnaam is naar alle waarschijnlijk onjuist en zal een verschrijving zijn geweest van Oldendorf. Anna Elisabeth was namelijk naar alle waarschijnlijkheid de dochter van Henning Grimpe die van 1636-1673⁴ dominee was in Großenwörden (Oldendorf), ten westen van Hamburg gelegen tussen het kleine riviertje de Oste en de Elbe. Begin 1673 werd Jakob Huckenius toegevoegd aan Grimpe als dominee en hij werd vervolgens nog in hetzelfde jaar (Henning stierf op 6 april 1673⁵) zijn opvolger (1673-1700). Het ligt dus heel erg voor de hand om in Anna Elisabeth Grimpe, een dochter te zien van Henning Grimpe.

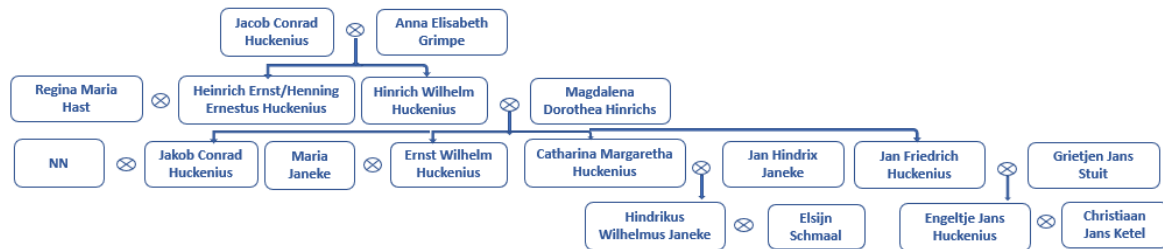
³ <https://gw.geneanet.org/hanswilts?lang=de&pz=hans+dieter&nz=wilts&p=jacob+conrad&n=huckenius>

⁴ <https://kirchengemeindelexikon.de/einzelgemeinde/grossenwoerden/>

⁵ <https://www.genealogieonline.nl/stamboom-van-der-borg/1538020.php>

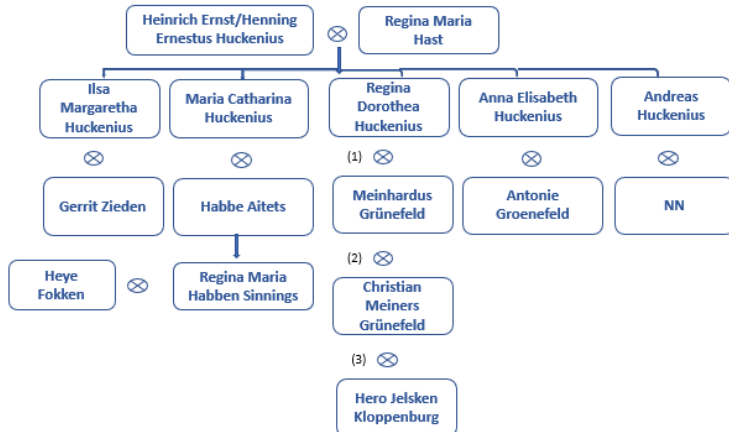
In 1648 hield Henning Grimpe ter gelegenheid van de Vrede van Münster⁶ een vredespreek⁷ met als titel 'Gloria in excelsis Deo' die ook in druk is verschenen.

Ook al was Hinrich notaris(hij had in Rostock gestudeerd), rijk zal hij daarvan niet geworden zijn. Hij woonde in een gehuurd Warffhaus en verkocht af en toe kramerartikelen.

Heinrich Ernst Huckenius

Hinrich Wilhelm had een broer, Heinrich Ernst (Henning Ernestus) Huckenius. Heinrich werd geboren op 16 juni 1668 in Großenwörden en stierf op 26 juli 1736 in Völlen, waar hij dominee was. Hij trouwde op 7 mei 1695 in Völlen met Regina Maria Hast, geboren rond 1675, overleden op 19 januari in Völlen, dochter van Gerhard Andreas Hast en Christine Gertrud Gildemeister.⁸ Zij kregen vijf kinderen:

⁶ De vrede van Münster die een eind maakte aan de Tachtigjarige oorlog en de 30-jarige oorlog werd vastgelegd op 30 januari 1648 en getekend op 15 mei 1648.

⁷ Dr. Heinrich Wilhelm Rotermund, pastor in de Domkerk van Bremen 1823). Das gelehrte Hannover. Zweiter Band. <https://bit.ly/3RcOHWH> en Johann Heinrich Pratje's vermischte historische Sammlungen. Dritter band. Stade 1845. <https://bit.ly/46F9wOh>

⁸ <https://gw.geneanet.org/hanswilts?lang=de&n=huckenius&oc=0&p=maria+catharina>

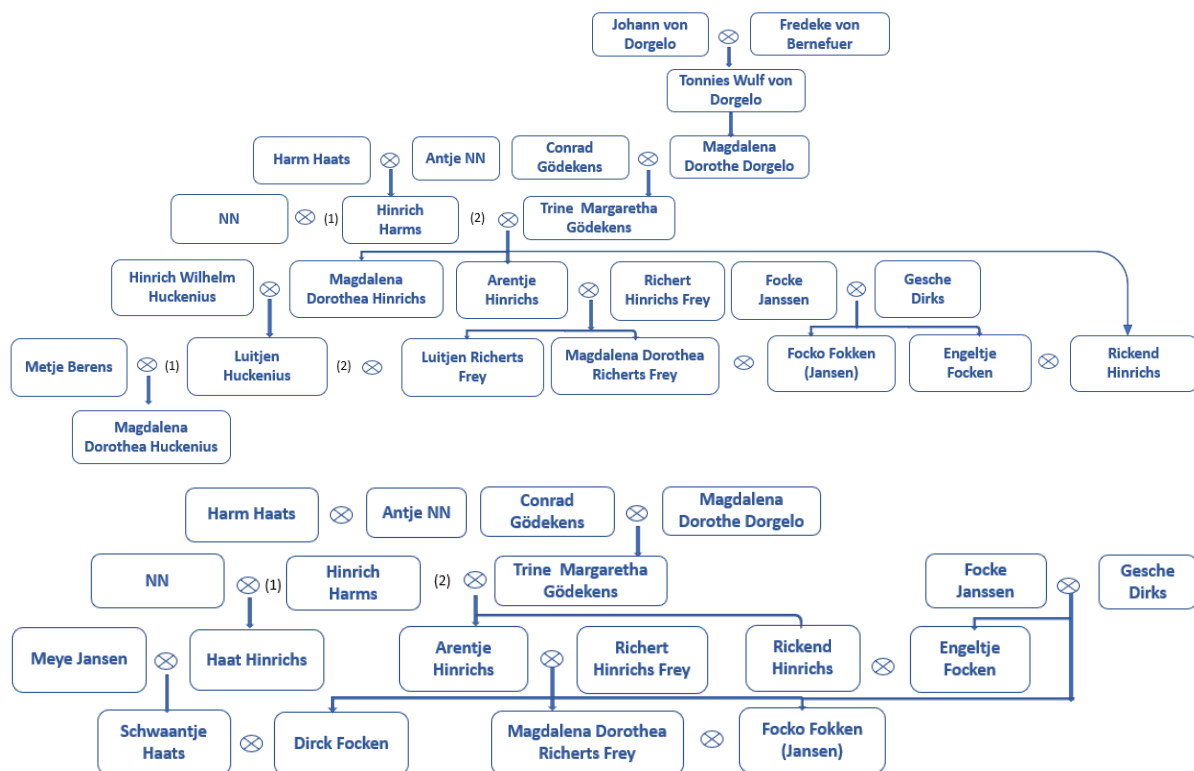
Magdalena Dorothea Richerts Frey

Magdalena Dorothea, dochter van Arentje en Richert, werd geboren op 13 juli 1713 in Völlen, en overleed op 11 maart 1791 in Grosswolde. Zij trouwde op 8 mei 1745 in Völlen met Focko Fokken (Jansen), geboren op 30 maart 1710 in Völlen, overleden op 13 maart 1754 in Grosswolde.

De vader van Focko, Focke Jansen, werd geboren voor 1676. Hij stierf op 23 juni 1754 in Völlen. Hij trouwde op 28 september 1701 met Gesche Dirks, geboren voor 1678 en begraven op 28 augustus 1730 in Völlen. Focke was een pachter (huirmann) van de erfkamerheer Von Galen. Vermoedelijk ging het om Franz Wilhelm von Galen (1647-1716), een neef van de beroemde Bommen Berend die in 1672 Groningen belegerde.

De zus van Focko Fokken, Engeltje, trouwde met Rickend Hinrichs, de broer van Arentje. Een zus van Arentje trouwde Hinrich Wilhelm Huckenius. Hun zoon Luitjen Huckenius trouwde met Metje Berens, die, in tweede huwelijk in 1736, getrouwd was met Luitjen Richerts Frey, gedoopt op 18 augustus 1709 in Völlen, overleden op 10 september 1754 in Völlen, broer van Magdalena Dorothea.

De eerste vrouw van Hinrich van wie we de naam niet kennen was, in tegenstelling tot de katholieke Trine Margaretha Gödekens, luthers. Met haar had hij een zoon Haat Hinrichs, getrouwd met Meye Janssen. Uit het huwelijk van Haat en Meye o.a. Schwaantje Haats, getrouwd met Dirck Focken, zoon van Focke Jansen (Heuermann) en Gesche Dircks.

Jantje Fokkens Vry

Een achterkleindochter van Magdalena Dorothea Richerts Frey, de dienstmeid (werkhuispupil) Jantje Fokkens Vry werd geboren op 1 augustus 1804 in Wymeer en overleed op 6 juli 1885 in

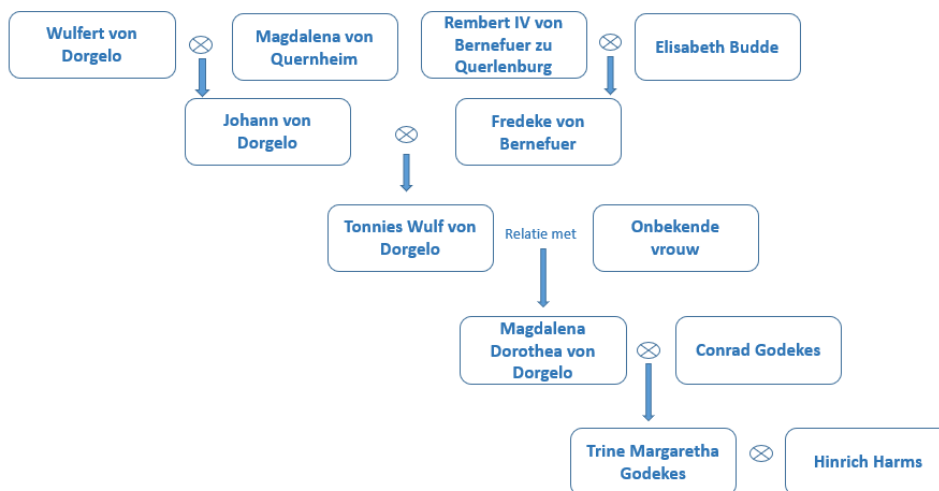
Bellingwolde. Zij trouwde op 9 mei 1826 in Bellingwolde met kleermaker Frerik Alberts Mulder, geboren op 28 september 1802 in Bunde, overleden op 8 mei 1859 in Bellingwolde. Bij hun huwelijk gaven Jantje Fokkes Vry, Geeske Freriks Mulder, Fokke Richerts Vry en Gepke Dirks aan niet te kunnen schrijven. Frerik en Jantje woonden op nummer 128 in Oudeschans (Bellingwolde) toen hun dochter Wubbina werd geboren op maandag 7 februari 1831. Zij woonden op nummer 189 toen Antje, het vierde kind, werd geboren op zaterdag 13 juli 1833.

Ook de vader van Frerik, Albert, was kleermaker. Hij werd geboren op 3 september 1771 in Bunde en overleed op 4 september 1812 in Bunde. Geerd Huisinga (28, koopman in Bunde) en Jan Alberts Groothof (41, dagloner in Bunde) meldden zijn dood in huis 129. Albert trouwde op 23 april 1802 in Bunde getrouwd met Geeske Freriks, dochter van Freerck Adden en Aaltje Cornelis van Lessen.

De dochter van Jantje en Frerik, Wubbina Mulder, trouwde met Jan Kemper. Wubbina en Jan waren mijn betovergrootouders van moederskant.

Von Dorgelo en Bernefuer

Tonnies Wulf von Dorgelo, de vader van Magdalena, was een zoon van Johann von Dorgelo en Fredeke von Bernefuer. De Von Dorgelo's en de Bernefuers waren twee adellijke families uit het Duitse Ostfriesland, een gebied grenzend aan de provincie Groningen. De Bernefuers zijn rond 1630 uitgestorven, meldt Wikipedia.⁹ Ik ben er, op het moment van schrijven, levende bewijs van dat dat alleen geldt voor nazaten die de naam Von Bernefuer dragen.

Von Dorgelo

Volgens een artikel op Wikipedia stierf de adellijke tak van de Von Dorgelo's aan de Lethe in mannelijke lijn uit. Werner Casper en Heinrich, de twee broers van Tonnies Wulf von Dorgelo,

⁹ <https://de.wikipedia.org/wiki/Bernefuer>

hadden geen kinderen en de kinderen van Tonnies Wulf, Johann en Magdalena Dorothea, waren, zoals gezegd, buitenechtelijk. Zij gelden dan ook niet als nazaten van de Von Dorgelo's.¹⁰

Het stift Börstel

Er is een relatie tussen de Von Dorgelo's en het stift Börstel. Een zus van Tonnies Wulf, Magdalena, was abdis van het stift Börstel (zie de foto's hieronder). Zij stierf op 25 april 1674 op tachtigjarige leeftijd. In het koor van de kerk van het stift staat, vlak voor de kansel, nog haar grafsteen. Naast het hoofdaltaar is er nog een ander altaar dat is geschonken door de familie von Dorgelo.

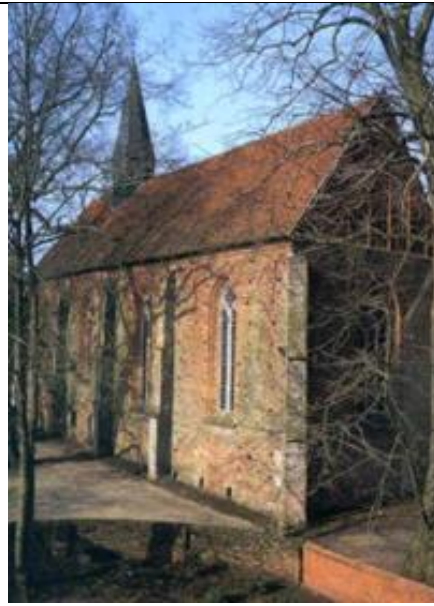

Altaar geschonken door de familie von Dorgelo.

Op de grafsteen van Magdalena von Dorgelo staat:

"Anno 1674, den 25. April ist die Hochwürdig: HochEdelgebobrene Magdalena von Dorgelo Abbatilsa des Adeligen Stiffths Börstell im Herrn Entschlaffen ihres alters im. 80. Jahr ihrer Regierung dieses Stiffthes im 28. Jahr. Gott gebe ihr eine Fröhliche aufferstehung. Amen. Der gerechten Seelen feind in Gottes seind und keine quaal ruhet sie an, Sap: 3."

¹⁰ Zie ook Gustav Nutzhorn (1969). Zur Geschichte der Familie von Dorgelo. http://www.familienkunde-oldenburg.de/wp-content/uploads/of/of_11_2.pdf

Het stift Börstel

Magdalena's man Conrad Gödekes was ook, naar verluidt, in dienst van dit stift.

Von Dorgelo aan de Lethe

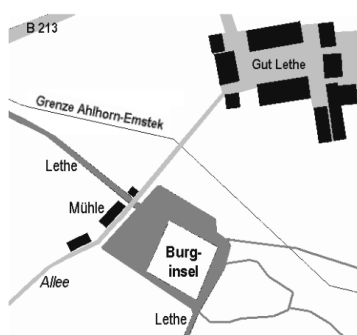
Het wapen van de familie Van Dorgelo.

Von Dorgelo is de naam van een adellijk geslacht dat teruggaat tot de veertiende eeuw. Het dorp Dörrieloeh ligt 5 km ten zuidwesten van het kerkdorp Varrel in het graafschap Diepholz, dat deel uitmaakt van Niedersachsen in de Bondsrepubliek Duitsland. Vroeger was het dorp een windmolen rijk en twee grote boerderijen, waarvan de leenmannen destijds zitting hadden in de landdag van het graafschap ("landtagsfähige Güter"). De geschiedenis van het geslacht Dorgelo begint op deze boerderijen, de Engelken-Sattelhof, een leen van de bisschop van Minden.

Volgens een Duitse bron¹¹ was Dörrieloeh de zetel van het adellijke geslacht, dat zijn naam ontleende aan de plaatsnaam, en waarvan sinds 1381 vele familieleden in archieven voorkomen. De plaatsnaam zou zijn af te leiden van de voornaam Dörrie en derhalve betekenen: het houtgewas van Dörrie.

Voor zover bekend, is Dethard von Doringelo (1381) het eerste lid uit het adellijke geslacht dat in de schriftelijke bronnen wordt genoemd. In 1391 was een Otto von Doringelo drost van Vörden. Een drost of ambachtsheer (Amtmann) vertegenwoordigde de landsheer in een bepaald gedeelte van diens gebied. Hij was voornamelijk verantwoordelijk voor de inning van de aan de landsheer verschuldigde belastingen en herendiensten en voor de rechtspraak in het ambt. De drost was voorzitter van het ambtsgerecht en trad als zodanig op als openbare aanklager en voltrekker van het vonnis.

In 1393 wordt een Otto von Dorgelo genoemd als drost in dienst van de regering van Münsterland, van Cloppenburg en Friesoyte. In deze functie bouwde hij op een eilandje in de Lethe, de grensrivier tussen Münsterland en Oldenburg, een burcht, die tot omstreeks 1600 door Von Dorgelo's werd bewoond (zie kaartje). Later werd het verscheidene keren verplaatst en tegenwoordig ligt op die plaats het dienstgebouw van de Autobahn politie.

¹¹ C. H. Nieberding, Oldenburgisch – Münsterliche Geschlechtschreibung.

Ligging van het kasteel Dorgelo

Van 1415 - 1421 was een Otto drost van Vechta. Hij huwde met Richarda (Rixte) von Pennethe. Uit dit huwelijk is een zoon Johann von Dorgelo bekend (1415 en 1446).

In 1461 is wederom een Otto von Dorgelo drost van Cloppenburg en eigenaar van Lethe, waarschijnlijk een zoon van Johann. Otto was tevens leenman van de eerdergenoemde "landtagsfähige" boerderijen in het dorp Dörriehloh, die thans nog bestaan als de boerderijen no. 19 en 20. Hiervan was ten minste één boerderij een leen van de bisschop van Minden, zoals blijkt uit de in het huisarchief van de boerderij no. 20 aangetroffen originele leenbrief van 1474. Hierin beleende Heinrich, bisschop van Minden, Otto von Doringelo met de Sattelhof te Doringelo en met alles, wat bij de boerderij behoort en wat daarvan afhankelijk is. Het is een erfelijke manleen. Hij zal de hof met zijn toebehoren een genadig heer zijn.

De tekst van de leenbrief luidt (vertaald):

In de genade Gods, Wij Hinrich, Bisschop te Minden, doen kond, maken bekend en getuigen openbaar in deze brief voor ons en onze opvolgers dat wij met hand en met mond, die de Hoogste ons geschonken heeft, belenen in de kracht van deze brief Otto von Doringo met de Sattelhof te Doringelo en alles wat tot de hof behoort, zoals door ons beleend wordt tot in de rechte lijn erfelijk manleen en wij schenken en willen dat hij voor de hof met zijn horigheden een genadig heer zal zijn, steeds wanneer en waar dat nodig is en door ons gevraagd wordt, en hebben tot verdere bekendheid hiervan aan deze brief ons wettelijke zegel doen hangen. Gegeven na Gods geboorte duizend vierhonderd en vierenzeventigste jaar op maandagvoormiddag 25 april (de dag is onduidelijk).

Dat de leenman Otto von Doringelo goede relaties onderhield met de bisschop, is af te leiden uit het feit, dat een zekere Dethardus Doringlo in 1475/76 secretaris was van genoemde bisschop.

Leenman

Een leenman of vazal betaalde geen pacht voor het leengoed. Wel moest hij de leenheer trouw zweren en was hij verplicht tot krijgsdienst in elke oorlog. Aanvankelijk verviel het leen aan de leenheer, wanneer de leenman stierf. Later was een leen erfelijk in de mannelijke lijn en werd het meer en meer eigendom van de leenman. Deze beheerde het

leengoed dikwijls niet zelf, maar droeg het beheer op aan een ander, de meier, die hem een deel van de opbrengst moest leveren als pacht.

Sattelhof

Een Sattelhof was de in vele dorpen in de Middeleeuwen voorkomende bevoorrechte boerderij, die het karakter had van een adellijk of vrij goed. Het verschil ten opzichte van de gewone boerderijen was van publiekrechtelijke aard. Zo was bijvoorbeeld een gewone boerderij belastingplichtig, de Sattelhof niet.

De Duitse benaming Sattelhof zou te verklaren zijn uit de omstandigheid, dat de hof vroeger een gezadeld paard met ruiter ter beschikking moest stellen aan de landsheer. De leenman op een Sattelhof was ook verplicht voor de landsheer de pacht te innen van de horige boeren, die de bij de Sattelhof behorende boerderijen bewoonden.

Tegen het einde van de 15e eeuw was opnieuw een Doringelo, Herbert von Doringelo, zoon van Otto, drost te Cloppenburg. Herhaaldelijk komt zijn naam voor in het archief van Oldenburg in stukken van 1494 en 1497.

In 1510 werd zijn zoon Otto von Doringolo leenman van de Sattelhof te Dörriehlo, zoals een tweede originele leenbrief aangeeft, opgesteld door Franciscus, administrateur van het aartsbisdom Minden, hertog van Brunswijk en Lüneburg. Door zijn huwelijk met Elske von Elmendorpe uit Hammeland verkreeg Otto in 1511 het landgoed Brettberg in zijn bezit. Dit goed ligt op korte afstand ten zuiden van het stadje Lohne, dat wederom ten zuiden van Vechta is gelegen. Tot 1776 zouden de Von Dorgelo's op Brettberg blijven zetelen.

De Brettberg

Het goed Brettberg is ontstaan uit twee boerderijen, Brettberg en Steengraven. De burcht Brettberg is waarschijnlijk omstreeks 1400 gebouwd door Hermann von Elmendorf. Aan hem was de bezitter van de boerderij Götteke von Brettberge horig. Zijn zoon Wille von Elmendorf was in 1466 nog burchtman van Vechta.

Wille's zoon Hermann had zes zonen. De zoon, die ook Wille heette, verkreeg na de dood van zijn ouders in 1479 de burcht Brettberg. Wille overleed reeds voor 1490, zijn vrouw Adelheid in 1528. Zij hadden drie dochters.

Hun dochter **Elske von Elmendorf** huwde met **Otto von Doringelo**, zoon van de drost van Cloppenburg en bezitter van het goed Lethe. Doordat zijn zwager Dietrich von Dincklage, gehuwd met de oudste dochter van Von Elmendorf, Lyse, in 1511 kinderloos overleed, verwierf Otto van Doringelo Brettberg.

Otto en vooral zijn zoon Johann von Dorgelo, verwierven nog een vrij groot aantal horige boerderijen. Johann trad tegen de boeren-lijfeigenen hard en streng op overeenkomstig de toenmalige gewoonten. Hij liet de horige boer Cord Stegemann, die zich tegen hem verzet had, zo lang in het hondehok opsluiten, tot deze beterschap had beloofd. Johann was

gehuwd met Anna von Weddesche van het goed Bomhof bij Langförden, Kreis Vechta. In 1531 verkocht Johann het landgoed Bomhof aan zijn zwager Andreas von Quernheim voor 1.000 goudgulden. Toen Von Quernheim het geld niet contant kon betalen, droeg hij aan zijn zwager Johann de tienden over te Aschen en Ossenbeck in het graafschap Diepholz.

Johann had twee broers, Wulfert en Otto (proost van klooster Bücken, gesticht door aartsbisschop Rembert van Bremen). Eerstgenoemde kwam door huwelijk in het bezit van het goed Welpen en was de stamvader van de tak Von Dorgelo zu Welpen.

Otto von Doringherloe

Otto von Doringherloe, geboren rond 1360 en overleden rond 1419. Hij was voogd in Vörden. Hij trouwde met Richarda/Rixte von Pennethe, dochter van Burgmann Hermann von Pennethe en Jutta NN. Hij werd nadat de bisschoppen van Osnabrück en Münster de graaf van Tecklenburg hadden overwonnen op 22 augustus 1393 daar Amtmann. Na het vertrek van de vertegenwoordiger van Osnabrück werd hij namens Münster drost in Cloppenburg (ook in Vechta). Mogelijk gaf hij een eerste aanzet tot wat later de burcht 'thor Lether Mölen' werd. Hij kocht op 26 maart 1400 de helft van de Stocken molen, op 23 januari 1402 den tienden van negen huizen in de Dyther Mark bij Vechta en op 25 en 26 juli 1415 goederen en tienden in de kerspels Steinfeld, Damme, Bakum, Langförden, Visbeck, Dinklage, Lutten en Lohne.¹²

Uit dit huwelijk:

Johann von Dorgelo

Johann von Dorgelo. Getrouwd met Rixe. Rond 1445 was hij '*Lehnsträger des Wildeshauser Propstes auf einem Hof in Rechterveide*'. Uit dit huwelijk:

Otto von Dorgelo

Otto von Dorgelo, de jongere zu Lethe. Getrouwd met NN. Hij was Burgmann in Vechta, drost van Cloppenburg. Uit dit huwelijk:

Herbord von Dorgelo

Herbord von Dorgelo werd geboren rond 1420 in Cloppenburg en overleed na 1512 op de Brettberg. Hij was aanvankelijk geestelijke, maar gaf dat al gauw op en in 1466 is hij Burgmann in Vechta. Hij lijkt in 1471 in het bezit van Lethe te zijn geweest. Hij trouwde met Katharina von Visbeck, dochter van Ritter von Visbeck. Herbort was drost van Cloppenburg.¹³ Uit dit huwelijk:

Otto von Dorgelo

Otto von Dorgelo, geboren rond 1430? Getrouwd met Elske von Elmendorf (ongeveer 1464-1526)¹⁴, dochter van Willo von Elmendorf en Adelheid von Quernheim. Adelheid woonde in 1490 als weduwe op de Brettberg, nadat zij de Brettberg met haar schoonzoon Diedrich von Dinklage (getrouwd met

¹² Nagenoeg alle informatie over de Von Dorgelo's is afkomstig van Gustav Nuyzhorn. Zur Geschichte der Familie von Dorgelo. http://www.familienkunde-oldenburg.de/wp-content/uploads/of/of_11_2.pdf

¹³ http://www.familienkunde-oldenburg.de/wp-content/uploads/of/of_11_2.pdf

¹⁴ <https://www.mijn-genea.nl/genea/member/boonstra-boven/von-elmendorf/30439515/nakomelingen>

haar dochter Lyse) tegen een andere plaats had geruild. Diedrich von Dinklage stierf rond 1511 kinderloos. Otto werd beleend met de Brettberg, waar hij in 1507 overleed. Otto kocht op 23 augustus 1481 van Johann von Elmendorf diens erfdeel in het hout op de Elmendorfer Sünder Hij bezat een 'Burgmannshof' in Vechta.

Uit dit huwelijk:

Wulfert von Dorgelo

Wulfert von Dorgelo, heer van Welppe, geboren rond 1465, overleden rond 1542. Wulfert had een broer, Johann von Dorgelo tot Brettberg, getrouwd met Anna von Weddesche.¹⁵

Uit Wulferts huwelijk:

Otto von Dorgelo

Otto von Dorgelo zu Welppe werd rond 1480 geboren in Wölpe, Nienburg. Hij trouwde voor 1522 met Gisela von Varesell, geboren rond 1490, dochter van Walter von Varesell en NN Hadewick (of von Steinhaus). Hij volgt in 1510 zijn oom Dietrich in diens leenbezit op, koopt met zijn vrouw rond 1520 een rente van 24 Rijnse gulden van de St. Anna kapel in Südlohn en ziet in 1522 af van landgoed in Bokel, Cappeln ten gunste van zijn neef Johann von Dorgelo.

In 1522 geeft hij met zijn vrouw aan de broers von Diepholz een lening van 30 gulden, waarvoor hij met goederen en tienden van erven in Langwege und Nietfeld wordt beleend. In 1530 erfde Otto van Walter von Varesell goederen en staat een deel daarvan af aan zijn medeerfgenamen, de von Steinhaus'. In 1539 staat hij borg tegenover de graaf van Hoya tegenover de 'Gläubiger' Detlef Bremer.¹⁶

Otto had een zus, Anna, die op 24 maart 1574 overleed in Bellingwolde. Zij was getrouwd op 30 november 1530 met Jacob de Prenger, geboren rond 1505 in Bellingwolde, overleden op 24 november 1571 in Wedde, zoon van Johann Prenger en Wybbo Nannes.¹⁷

Uit het huwelijk van Otto en Gisela:

Wulfert von Dorgelo

Wulfert von Dorgelo werd geboren rond 1516 en stierf voor 1588. Hij was drost op het kasteel Welppe (Wölpe) bij Vechta van de hertog van Braunschweig.¹⁸ Hij trouwde rond 1554 in Welppe met Magdalena von Quernheim, geboren rond 1527, dochter van Johann von Quernheim (erfheer van de Uhlenburg) en Anna von Barsen. Magdalena had vier broers en negen zussen. Uit dit huwelijk:

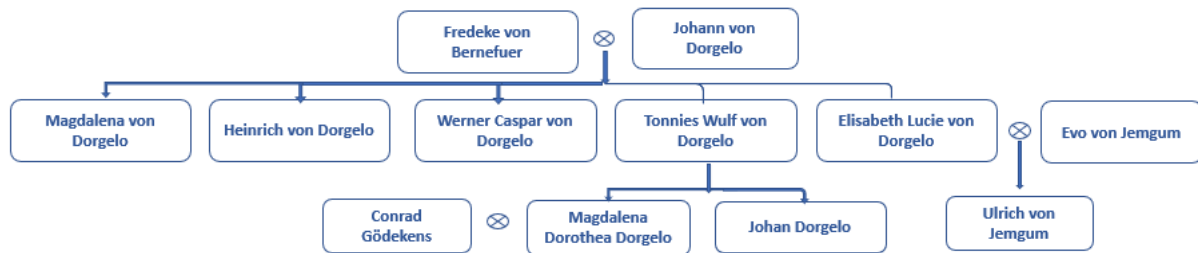
Johann von Dorgelo

¹⁵ http://www.familienkunde-oldenburg.de/wp-content/uploads/of/of_11_2.pdf

¹⁶ http://www.familienkunde-oldenburg.de/wp-content/uploads/of/of_11_2.pdf

¹⁷ <https://www.stamboonderzoek.com/tanke/getperson.php?personID=143182&tree=tanke>

¹⁸ http://www.familienkunde-oldenburg.de/wp-content/uploads/of/of_11_2.pdf

Johann von Dorgelo, geboren rond 1560 en overleden rond 1625 in Overdeden. Hij trouwde met Fredeke von Bernefuer, geboren rond 1567, overleden na 1596, dochter van Rembert III von Bernefuer en Elisabeth Budde.

Na zijn huwelijk in 1590 kreeg Johann in 1602 het landgoed Querlenbur, gelegen in de buurtschap Calvelage (Brokdorf) (in de tegenwoordige gemeente Lohne), niet ver van de burcht Dinklage uit het familiebezit van zijn vrouw, dat daarvoor had toebehoord aan Rembert von Bernefuer. Dit landgoed was in 1594 leeggeroofd door Spaanse troepen. Johann gaf het landgoed later door aan de man van zijn dochter Elisabeth Lucie, gestorven op 5 januari 1683 of 1684 (de zus van Tonnies Wulf Dorgelo), Ewo von Jemgum (Jemmingen). Ewo was de kleinzoon van Ewo Alberda von Jemgum tho Ekel. Het lijkt opvallend dat het jongste kind en bovendien een vrouw het landgoed erft. Elisabeth had een oudere zus Magdalena, geboren in 1594 en gestorven op 25 april 1594), maar die was abdis in Börstel. Haar oudste broer, Heinrich (geboren in 1595) trad op 17-jarige leeftijd als militair in dienst van Braunschweig en verbleef (in ieder geval in 1614) in het buitenland. Haar broer Werner Casper stierf in 1661 kinderloos in Querlenburg. Tonnies Wulf was toen ook al overleden en had, zoals vermeld alleen twee buitenechtelijke kinderen.

Evo von Jemgum werd op 5 november 1620 door Spaanse ruiters naar Oldenzaal gebracht.

In 1721 verkocht Maria Elisabeth Clara von Boenen, weduwe van Rudolf Caspar von Jemgum, het landgoed aan Wilhelm Ferdinand von Galen.

Uit het huwelijk van Johann en Fredeke:

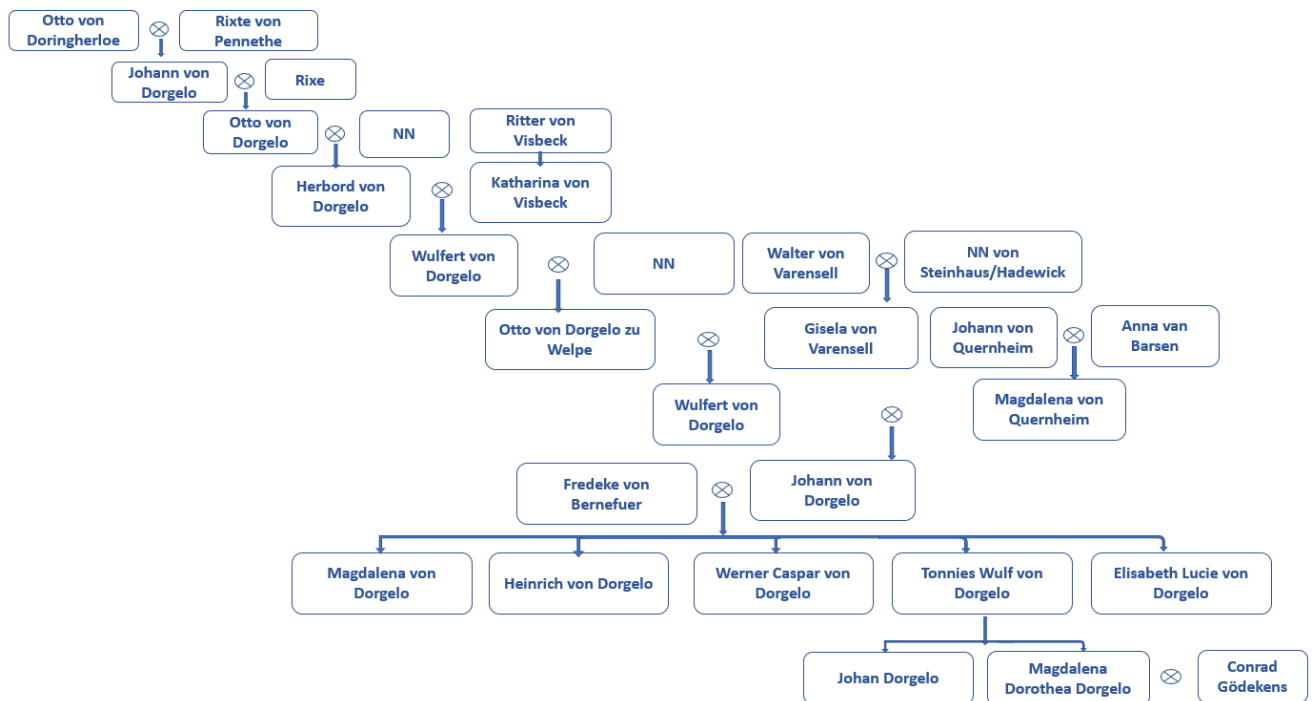
Tonnies Wulf von Dorgelo

Tonnies Wulf von Dorgelo, geboren rond 1593, overleden voor 1660. liet twee buitenechtelijke kinderen na onder wie:

Magdalena Dorothea Dorgelo

Magdalena Dorothea Dorgelo was een buitenechtelijke dochter van Tonnies Wulf von Dorgelo. Zij had een (half?) broer Johann Dorgelo die met Maria Spiegel getrouwd was. Magdalena werd geboren rond 1630 en begraven op 22 september 1698 in Völlen. Zij was getrouwd met Conrad Godeke. Zij hadden de volgende kinderen:

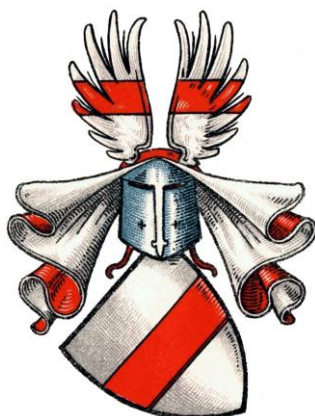
1. Trine Margaretha Godekes
2. Hinrich Godekes

Quernheim

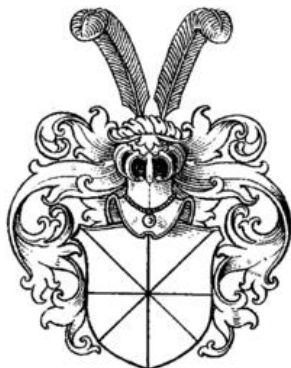
De grootvader van Tonnies von Dorgelo, Wulfert, was getrouwd met Magdalena von Quernheim. De Quernheims behoorden tot de Westfaalse adel, het wapen van de familie is te zien in de ridderzaal in Paderborn. Zij waren gezeteld op de Uhlenburg, een 'Wasserschloß' dat Hilmar von Quernheim in Weserrenaissance stijl in de jaren 1568-1570 in Kirchlengern liet bouwen. Mogelijk stond op deze plek hiervoor een erf van de meier (Ulenhof). In 1469 veroverde Bernhard VII van Lippe dit erf en vanaf dat moment zijn de Quernheimers leenmannen van de graaf van Lippe.

Na de dood van Hilmar von Quernheim in 1581 besloot de bisschop van Minden Ulenburg met geweld in te nemen. Pas twaalf jaar later kregen de graven van Lippe, na veel processen en onderhandelingen, hun bezit terug.

Wapen van de Quernheims.

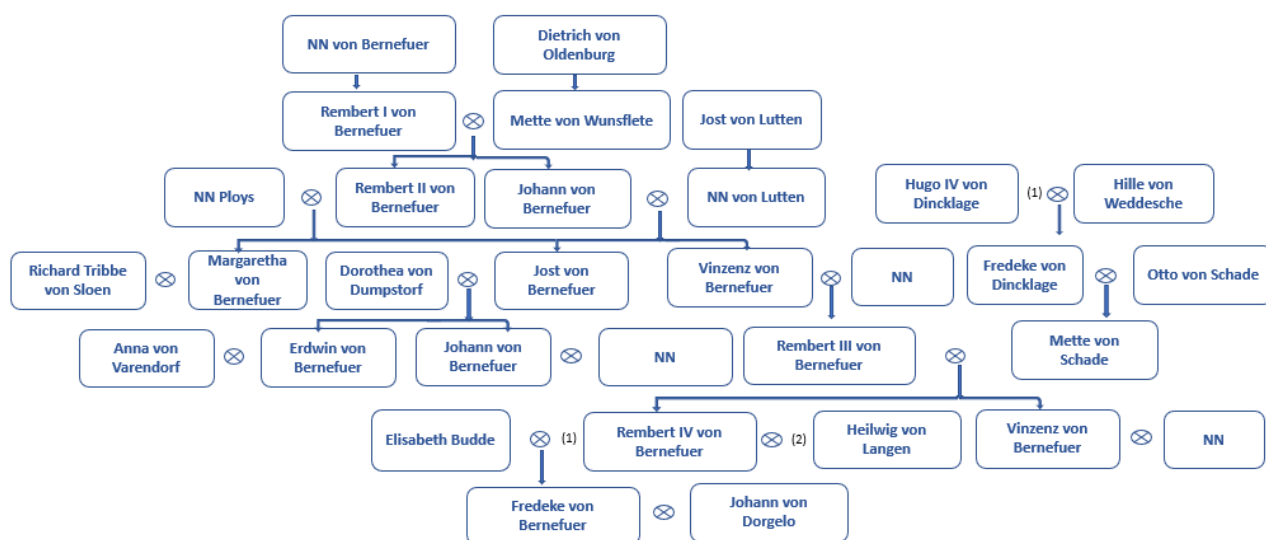
Von Bernefuer

Wapen van de Bernefuers.

Noot

Veel gegevens op internet over de voorouders van Fredeke van Bernefuer (getrouwd met Johann von Dorgelo) zijn met elkaar in strijd. Onderstaande afstammingslijn is daarom onder voorbehoud.

De vader van Tonnies Wulf von Dorgelo, Johann von Dorgelo was getrouwd met Fredeke von Bernefuer, een telg uit een adellijk geslacht uit Noord-Duitsland dat in ieder geval teruggaat tot de dertiende eeuw. Bernefuer is een Nederduits (Niederdeutsch of Plattdeutsch) woord dat Brennend Feuer betekent (brandend vuur).

Rembert I en Mette von Wunsflete

De oudste, ons bekende, Von Bernefuer was een Nicolaus die leefde in de dertiende eeuw. Maar de eerste echt belangrijke von Bernefuer was Rembert I, drost van Wildeshausen, Delmenhorst en Oldenburg. Hij trouwde met Mette von Wunsflete, mijn edelgrootmoeder. Zij was een natuurlijke (erkende) dochter van Dieterich I (Fortunatus), graaf van Oldenburg. Zij was een halfzus van

Christiaan I, koning van Denemarken, Noorwegen en Zweden.¹⁹ Christiaan was een voorouder van de Deense Koningin Margarethe II, de Engelse koningin Elizabeth en de Russische tsaar Nicolaas II.

Christian I van Denemarken, halfbroer van Mette, en zijn vrouw Dorothea van Brandenburg.

Een andere halfbroer van Mette was Gerhard VI van Oldenburg, bijgenaamd de Moedige, uit het tweede huwelijk van zijn vader. Gerhard de Moedige, getrouwd met Adelheid van Tecklenburg, werd berucht, omdat hij zich inliet met de Victualiëbroeders (piraten).²⁰ Door zijn activiteiten als roofridder en begunstiger van de piraterij maakte hij veel vijanden, waaronder Hamburg en Bremen. In 1480 begonnen dezen een oorlog tegen Gerhard en dwongen hem in 1482 tot aftreden.

¹⁹ https://nl.wikipedia.org/wiki/Christiaan_I_van_Denemarken

²⁰ <https://nl.wikipedia.org/wiki/Victuali%C3%ABnbroeders>

Graven van Oldenburg

De vader van Mette von Wunsflete, Dietrich I van Oldenburg, was graaf van Oldenburg en Delmenhorst. Hij werd de "gelukkige" genoemd omdat hij Delmenhorst wist te bewaren voor zijn tak van de Oldenburgs. Hij werd geboren rond 1390 en stierf op 14 februari 1440 in Delmenhorst. Hij werd in de kerkelijke ban gedaan na een vernederende behandeling van een kanunnik (stiftsheer of koorheer) uit Oldenburg. Desondanks werd hij wel in de Lambertuskerk in Oldenburg bijgezet, zij het wel in de nacht en zonder gebed van een priester.²¹

Dietrich I (Fortunatus), graaf van Oldenburg en Delmenhorst

Wapenschild van Dietrich I (Fortunatus).

Dietrich was getrouwd met Adelheid von Oldenburg-Delmenhorst en Heilwig von Schleswig und Holstein.

Voorouders van Dietrich I

De oudst bekende voorvader in de vaderlijke lijn van Dietrich I was Egilmar I, die leefde in de elfde en begin twaalfde eeuw. Hij was getrouwd met Richenza, dochter van Ida von Elsdorf.

In 1108 liet hij zich voor een bepaald bedrag (90 Bund Aale) opnemen in de gebedsbroederschap van het klooster Iburg. Dit bedrag kon worden opgehaald "*apud Aldenburch*", bij Aldenuburch. Dit is de oudste vermelding van Oldenburg, dat later het stamgebied van de familie zou worden. In de oorkonde waarin dit vermeld wordt, staat dat

²¹ <https://bit.ly/30u1cSa>

Egilmar "*comes in confinio Saxonie et Frisie potens et manens*" was, een machtige graaf wonend aan de grens van Saksen met Friesland.

Mette werd geboren rond 1413 en stierf na 1476. Bij haar huwelijk op 28 oktober 1431 met Rembert I van Bernefuer, kreeg zij van haar vader een behoorlijke bruidschat: een boerenhof in Edewecht, een boerderij in Oldenburg bij de Burgmannswehren en 100 marken in de vorm van een pensioen.

Rembert was in 1440 lid van de regentschapsraad voor de minderjarige kinderen van Dietrich I, graaf van Oldenburg, en voor de zonen van de in Denemarken verblijvende graaf Gerd, zoon van Dietrich I.

Huwelijksverdrag Rembert en Mette

'Ik Reymberd Bernefur knape bekenne jegenwerdigen in desser scrift, dat ik my leflike unde vrundlike vordregen hebbe mit den edlen juncheren Diderike, Kersten, Mauritius unde Gerde greven to Oldenborch in sulker wis, dat ik juncvrouwen Metten van Wunsvlete schal nemen to der ee mit sodannen guden, de ze my mede geven hebben: int erste Hencke Datinges hus to Edewechte mit al der olden tobehoringe, ene wurd to Oldenborch, de gelegen is mank der Ridderwoninge, unde bi der wurd scholen de vorscreven heren unde ore erven enen wagenwech hebben, den se bruken scholen to ewigen tiden, unde hundert mark in der Westerborch. Wer ok dat Mette erbenompt vorvelle er my sunder erven, de van unser beider live geboren weren, so schal ik unde myne erven deger unde al beholden, dat my de vorscreven heren mede gegeven hebben, unde dar schal ik ore man vor bliven unde in orer herschop wonen, dewile dat ik leve. Wer ok dat ik vorvelle er Metten sunder levendige erven vorbenompt, so schal se beholden eren brutschad toforen, den se to my gebracht heft, unde dat besitten bliven in alle mynen erven, guden unde nalate, so dat or myne erven hebben wedder gegeven to oren brutschatte twe hundert nyge Arnensche gulden, de ze myner schal gebeterd wesen. Unde alle desse vorscreven stucke, articule unde word unde der en jewelik besunderen love ik Reymberd vorbenompt vor my unde mynen erven juncheren Diderike, Kersten, Mauricius unde Gherde greven benompt in guden truwen stede unde vast to holdende sunder jenigerleye argelist, und hebbe des to tuge ik Reymberd vorscreven myn insegel witlike hangen heten an dessen breff, unde nademe dat wy her Reyner abbet to Rastede, Wolter van Bolland knape unde Johan van der Olne borgermester to oldenborch in dessen degedingen mede an unde over gewest hebben unde uns alle articule unde word mede witlik zint, so hebb wy umme bede willen beider ziid unse ingesegele mit Reymbertes ingesegel vorbenompt witlike hangen heten beneden an dessen breff. Na der bord Christi verteynhunderd jar darna in deme en unde dertigsten jare am hilgen dage der Twyer apolstole Symonis et Jude.'²²

De Querlenburg

Rond het midden van de 16e eeuw verhuisden de Bernefuers van Wardenburg (ten zuiden van Oldenburg) naar Brockdorf, waar zij de Querlenburg tot een waterburcht uitbouwden. Deze burcht ligt in de buurt van de kerk St. Maria Goretti aan de Querlenburg 14 in Lohne Brockdorf, een dorp

²² Oldenburger Urkundenbuch Bd. II. Nr. 726

tussen Dinklage en Lohne (ten noorden van Osnabrück). Hier zijn overblijfselen gevonden van een gracht die ooit de burcht van het adellijke landgoed Querlenburg omsloot.

Deze Querlenburg werd in 1403 door Evert von Elmelo verkocht aan Hugo von Dincklage. In de 16e eeuw kwam het landgoed in het bezit van de familie Bernefuer.

Rembert en Mette kregen zes kinderen, onder wie Rembert II, Marquart, Ahlerd en Johann, het op een na jongste kind.

Kinderen van Rembert I en Mette von Wunsflete

- Rembert II von Bernefuer, geboren rond 1433 trouwde met NN Ploys. Hij tekende samen met zijn zus Marquart als aanhangers van graaf Gerhard een '*Absagebrief*' (ook '*Fehdebrief*') aan de stad Bremen, waarin een '*vete*' wordt aangekondigd.²³
- Geseke von Bernefuer werd geboren rond 1435. Zij werd in 1483 bedacht in het testament van de knaap Johann von Schagen.
- Ahlerd von Bernefuer werd geboren rond 1437 en was '*Rathman*' in Wildeshausen. Hij kocht van graaf Moritz von Oldenburg diens goed Herringhausen voor 100 rheinische gulden.
- Marquart von Bernefuer.
- Johann von Bernefuer, geboren rond 1442. Getrouwd met NN von Lutten.
- Wilseke von Bernefuer, geboren rond 1445. Getrouwd met Geseke NN.

Johann von Bernefuer en NN von Lutten

Rembert I von Bernefuer had een zoon, Johann, geboren rond 1442 en overleden na 1492. Hij trouwde met een niet met name bekende dochter van Jost von Lutten²⁴. Johann was drost van Delmenhorst. Hij woont in 1476 met zijn moeder op de Westenburg. In 1492 staat hij met zijn drie huizen en erven in het kerspel Kneten borg voor Christian V van Oldenburg.

Op het eind van de vijftiende eeuw was de familie Bernefuer zo rijk dat Rembert en Mettes zoon Johann, drost van Delmenhorst, in 1492 met zijn drie huizen en erven in het kerspel Kneten en in Ahlhorn borg kon staan voor graaf Christian van Oldenburg, de opa van Mette. Hij bezat ook het '*Barneführer Holz*' bij Sandkrug, een bos dat in de 15^e eeuw naar de familie werd vernoemd. Pas in 1513 waren de schulden die de graaf van Oldenburg bij de Bernefuers hadden volledig afbetaald. Uit dit huwelijk:

Vinzenz von Bernefuer

Vinzenz von Bernefuer, zoon van Johann von Bernefuer en NN von Lutten, werd de eerste heer van Querlenburg. Hij werd rond 1482 geboren en stierf op 13 januari 1580 in Vechta. Het is niet bekend

²³ <https://de.wikipedia.org/wiki/Fehde>

²⁴ Jost von Lutten was een zoon van Rudolf von Lutten en Goste NN.

met wie hij was getrouwd. Een mogelijkheid is Maria von Weddesche, dochter van Bernhard von Weddesche en Mette von Smerten.

Nadat het klooster van de Augustinessen in Vechta in 1538 was verwoest en de nonnen verdreven waren bouwde Vinzenz voor de teruggekeerde nonnen een nieuw klooster. Als tegenprestatie mocht hij op het terrein van de Burgmannshof Schagenburg een huis bouwen. Hier overleed hij ook.

Een broer van Vinzenz von Bernefuer, Jost (Jobst), getrouwd met Dorothea von Dumpstorf, mogelijk dochter van Erdwin von Dumpstorf²⁵, was burgemeester van Osnabrück. Jost en zijn vrouw verkopen in 1524 voor 380 'rheinische' gulden drie, in de deme Nortwynkel in het kerspel Wardenburg en in Oberlethe gelegen, goederen, waarvan twee bewerkt werden door horigen en een door een vrije boer.

Erdwin, hun zoon, was getrouwd met Anna von Varendorf, dochter van Evert von Varendorf (zoon van Amelung von Varendorf, heer van Sutthausen en Heilwig von Quernheim) en Leneke von Voss.²⁶ Hij was, bewijsbaar, in 1587 burgemeester van Osnabrück.

Vinzenz had ook een zus Margaretha, geboren rond 1490. Zij trouwde met Richard Tribbe von Sloen.

Na zijn dood werd Vinzenz opgevolgd door zijn zoon Johann en nadat die, waarschijnlijke kinderloos, was gestorven, door zoon Rembert, getrouwd met Elisabeth Budde.

Gedenksteen van Erdwin von Bernefuer in Osnabrück:

<p>1. A</p> <p>MEMORIAE NOB(ILIS) AC STR(ENVI) ERDWINI BARNEFVR cons(ulis) VIDVAE QVOQ(ue) IPSIVS PAR(ENTIBVS) FR(ATRIBVS) AC SOROR(IVS) DESIGN(ATI) AB IPSO TESTAMENTARII OB PIET(ATEM) (ET) VIRTVT(EM) M(ONVMENTVM) H(OC) P(OSVERVNT)</p>	<p>Ter nagedachtenis aan de nobele en strenge burgemeester Erdwin Barnefur hebben de door hem benoemde executeurs-testamentairen ter wille van hun vroomheid en deugd dit monument laten oprichten voor zijn weduwe en ouders, broers en zussen. (A)</p> <p>Bezoeker, achter dit monument rust de slimme, dappere en bedachtzaam gesproken Erdwin Barnefur in God, die afstamde van zijn vader Jobst en zijn moeder Dorothea von Dumpstorf, de bekendheid van zijn familie vergrootte door de kunst van het oorlogvoeren en de wereld rondreisde, tussen zonsopgang en zonsondergang: Hij vervulde militaire dienst bij George Megapoleos (Mecklenburg?),</p>
<p>2. B</p> <p>Viator hoc pone monumentu(m) animo catus, promptus manu^{a)}, ore providus [. . .] Erdwinus in Deo cubat Barnefurius [. . .] qui patre Iodoco et Dorothea</p>	

²⁵ In zijn testament van 9 november 1574 vermaakte de zoon van Jost en Dorothea, Johann jaarlijks honderd Taler voor het levensonderhoud van de predikanten.

²⁶ <https://berndjosefjansen.de/jansen2/jansen2-000045.htm>

<p>Dumstorfia [matre] satus, decus nataliu(m) belli artibus [. . .] evexit et qua sol oritur et occidit [. . .] mundi plaga: Georgio Megapoleos¹⁾ [. . .] Erico et Henrico dein Brunsvigiis [. . .] ducibus virisque acerrimis: post Daniae [. . .] et Frantiae atque Hispaniarum regibus [. . .] per bella civica militans summi quoque [. . .] legati Erico sustinens munus duce.</p> <p>3. C</p> <p>Quin hac in urbe cu(m) deinde patrioEt avito honore fungeretur consulisToga haud minus qua(m) Martis arte claruitPrudentia fide et modestia omnibusCharus deo quoque numinis sui metuManuque charus liberali in pauperesCuius perenne(m) a morte fructu(m) percipitPius beatus inter coelites. Vale.Hospes tuoque haec aemulare commodo.Obiit IIII. Cal(endas) Maji A(nno) C(hristi)M. D. LXXXIX²⁷</p>	<p>vervolgens bij Erich en Heinrich, de hertogen van Braunschweig en energieke mannen, daarna bij de koningen van Denemarken, Frankrijk en Spanje tijdens burgeroorlogen en bekleedde ook het ambt van de hoogste gezant van Prins Eric. (B)</p> <p>Ja, omdat hij de toga van burgemeester in deze stad behaalde in zijn vaderlijke en grootvaderlijke ere-ambt, werd hij niet minder beroemd dan door de kunst van het oorlogvoeren. Door zijn voorzichtigheid, loyaliteit en bescheidenheid was hij iedereen dierbaar, en hij was God dierbaar door de angst voor zijn goddelijke heerschappij en door zijn vrijgevigheid jegens de armen. De vrome (en) gezegende geniet vanaf het moment van overlijden van de eeuwige vrucht onder het hemelse. Vaarwel, vreemdeling, doe dit na in uw voordeel. Hij stierf op de 4e kalender van mei in het jaar van Christus 1589. (vertaald uit het Duits met Google translate)</p>
---	---

Rembert III

Rembert III werd geboren rond 1505 op de Querlenburg en stierf rond 1568 in Heede. Hij was drost van de graaf van Oldenburg. Hij trouwde met Mette von Schade, dochter van Hugo IV von Dincklage en Hille von Weddesche.

Rembert IV von Bernefuer en Elisabeth Budde

Rembert IV von Bernefuer, zoon van Vinzenz en Fredeke von Dincklage of Rembert III en Mette von

²⁷ DI 26, Stadt Osnabrück, Nr. 158† (Sabine Wehking), in: www.inschriften.net, [urn:nbn:de:0238-di026g003k0015807](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:0238-di026g003k0015807). Zie <https://bit.ly/3GEDoZR>

Schade²⁸, werd geboren rond 1537 en stierf na 1600. Hij trouwde (1) met Elisabeth Budde²⁹, dochter van Lambert Budde en Petronella von Snetlage en (2) met Heilwig von Langen van het goed Kreyenburg, dochter van Engelbert IV von Langen en Adelheid von Voß, dochter van Otto von Voß en Anna von Aswede.³⁰ Heilwich was in 1561 ingetreden in het Stift Börstel, maar daar later uitgetreden.

Rembert was heer van Querlenburg dat na zijn dood in handen kwam van zijn schoonzoon Johann von Dorgelo, die met Fredeke von Bernefuer was getrouwd. Later kwam de burcht in handen van de families Von Jemgun en Von Galen.

Rembert werd in 1593 aangeklaagd door Adam van Langen op de Kreyenburg vanwege een 'eingegangenen Bürgschaft' en in 1594 door Otto Schade (drost van Vechta) vanwege een eis tot het betalen van een lening uit het jaar 1587 van 3206 Taler. Mogelijk is er een samenhang met de koop van het goed Sögelin dat hij samen met Otto van de erfgenamen van Lucretia von Knehem had gekocht.

Fredeke von Bernefuer en Johann von Dorgelo

Fredeke, dochter van Rembert en Elisabeth, werd geboren rond 1567 en luthers gedoopt. Zij trouwde rond 1590 met de katholieke Johann von Dorgelo.

Johan kreeg in 1602 de Querlenburg, een landgoed dat in 1594 door Spaanse landsknechten overvallen en leeggeroofd was. Hij gaf de Querlenburg later door aan de man van zijn dochter Elisabeth Lucie, Ewo (of Ebo) von Jemgun.

Met Pasen 1603 leende Johann 800 Reichsthaler aan Caspar von Quernheim.

In een ruzie met de Gastwirth Eickholt in Vechta over een paardenhandel in 1614, overvielen zijn oudste twee zonen Eickholt en sleepten hem naar de Querlenburg, waar de derde zoon, de 17-jarige Heinrich, een luitenant in het Braunschweigse leger, hem ernstig mishandelde. Omdat hij nog meer 'Unfug machte' werd hij in 1616 in Vechta in de gevangenis gezet tot hij 'Urphede leistete', dat wil zeggen afzag van een '*phede*'.³¹ De twee andere broers gingen '*in fremde Länder*'.

Het gedrag van de familie was dusdanig dat Johann, zijn vrouw, zijn zonen en dochter in 1616 2000 goudgulden borg moesten betalen om er van verzekerd te zijn dat zij zich vreedzaam zouden gedragen. Iets later in dat jaar werd de straf zodanig veranderd dat zij bij elke verstoring van de vrede 1000 Reichthaler moesten betalen.³²

Tonnies Wulf van Dorgelo

Tonnies Wulf van Dorgelo, zoon van Johann en Fredeke, werd geboren rond 1593. Hij '*ging in*

²⁸ http://www.schneidermuchi.de/nachkommen/karl_der_grosse26.pdf

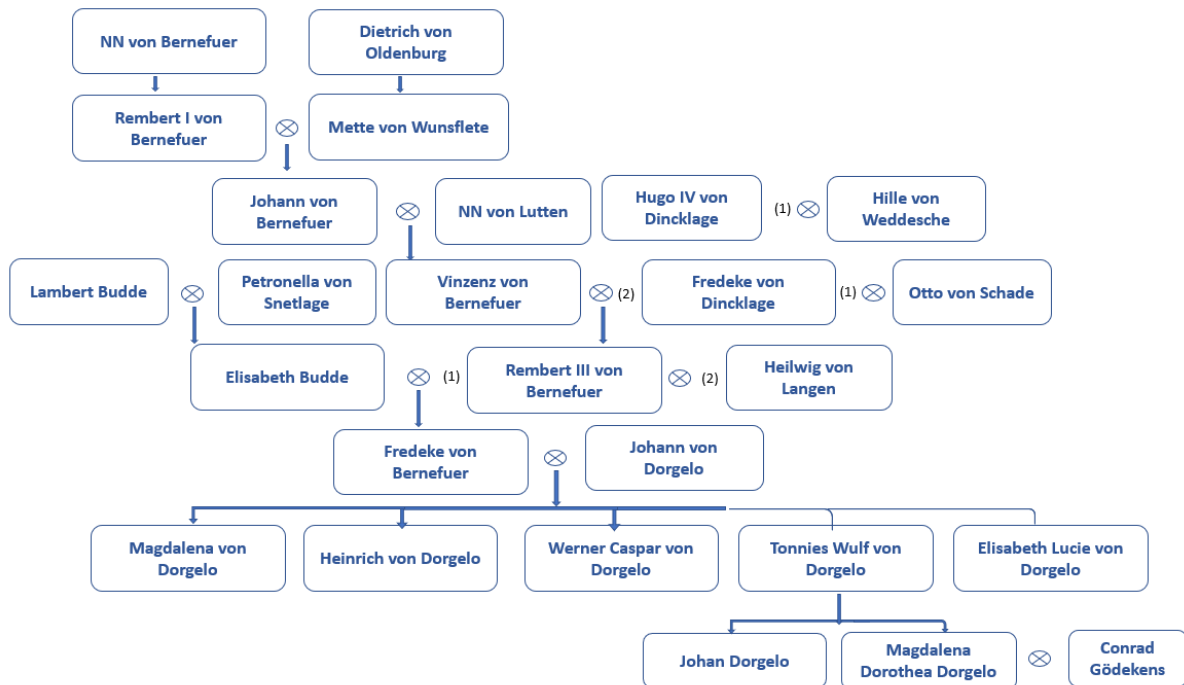
²⁹ http://www.schneidermuchi.de/nachkommen/karl_der_grosse26.pdf .

³⁰ http://www.schneidermuchi.de/nachkommen/karl_der_grosse26.pdf

³¹ <https://de.wikipedia.org/wiki/Urfehde>

³² Heinrich Nieberding (1841). Geschichte des ehemaligen Niederstifts Münster unter angränzenden Grafschaften Diepholz, Wildeshausen. Blz. 465 <https://bit.ly/3Tcj54m>

fremde Länder' en kreeg twee buitenechtelijke kinderen. Van een van beiden, Magdalena Dorothea Dorgelo, stam ik af.

Budde

De oma van moederskant van Tonnies Wulf von Dorgelo was Elisabeth Budde, geboren op 6 januari 1540 en overleden op 6 maart 1588 en getrouwd met Rembert IV von Bernefuer zu Querlenburg. Zij was een kleindochter van Lambert Budde, heer van Hange. De Buddes waren leenmannen van graven en bisschoppen. Een van hun kastelen was Hange. Dit 'motte-et-bayle' kasteel (een fort op een heuvel - motte - met aan de voet een door een vestingmuur omsloten hof) dateert uit de 14e eeuw. Het wordt 'landhuis' genoemd en lag niet ver van de stad Lingen aan de rivier de Ems. Lambert stierf op 9 september 1556 in Freren, zo'n 16 kilometer van Lingen.³³ Freren behoorde in de middeleeuwen bij het graafschap Tecklenburg, maar na de nederlaag van deze graaf in de Schmalkaldische oorlog werd Freren in 1548 een deel van het graafschap Lingen.

³³ <https://bit.ly/30qr290>.

Een reconstructie van York in de 15e eeuw met de 'motte en bailey' (motte-et-bailey) versterkingen van 'Old Baile' (links) en 'York Castle' (rechts).

Hij trouwde op 11 augustus 1528 met Petronella von Snetlage. Petronella stierf op 20 augustus 1552 in Freren. De Snetlages bezaten vermoedelijk de hofstede Snetlage in het kerspel Marlingen in het ambt Cloppenburg. Later zouden zij ook in het bezit geweest zijn van het riddergoed Lonne en de burcht Wuften.³⁴

Von Schade

De overgrootvader van Tonnies Wulf von Dorgelo, Rembert III von Bernefuer, was getrouwd met een telg uit het geslacht von Schade, Mette, naar alle waarschijnlijk vernoemd naar haar overgrootmoeder Mette von dem Bussche.

De oudst bekende von Schade was Wilbrand die in 1399 met bisschop Otto van Münster ten strijde trok tegen graaf Claus von Tecklenburg. Zijn zoon Dietrich von Schade was getrouwd met Nese von Ahlen. Dietrich was drost van het Nederstift Münster en heer van Meppen. Hij werd in 1409 door de bisschop van Münster beleend met Hekemanns Erf in Emen (ten noord-oosten van Haren). In 1416 ontvangt hij een vierde deel van de tol van de Pinkster- en Martinimarkt in Meppen. In 1420 wordt hij beleend met het Borckhus in Bokeloh. Tussen 1409-1424 koopt hij grond in Meppen (later Nagelshof genoemd en tegenwoordig een straat in het westen van Meppen, vlakbij het zwembad).

Zijn zoon Otto von Schade trouwde met een NN Valcke. Hij erft samen met zijn broer de burcht in Meppen. Hij was o.a. lid van de kerkenraad, lid van diverse rechtbanken en 'Amtmann' van het Emsland. In deze functie was hij verantwoordelijk voor de belastingen, de rechtspraak en voor veiligheid en orde. Zijn zoon Heinrich von Schade. Was getrouwd met Mette vom dem Bussche.

³⁴ Familie Schnethlage, <https://bit.ly/3isl1yz>.

Heinrich von Schade, zoon van Heinrich was getrouwd met Elseke von Wüllen. Hij erfde rond 1488 de burcht Wesuwe als Mannleen. In 1488 en 1497 wordt hij beleend met erve Hekemanns in Emen een vierde deel van de tol van de Pinkster- en Martinimarkt in Meppen.

Zoon Otto von Schade (geboren rond 1475, gestorven na 1519) was getrouwd met Fredeke von Dincklage. Hij was heer van Wesuwe en Bakum, 'Burgmann' van Meppen. Hij was ook beleend met erve Hermanns in Holthausen als Meppener Burchtleen. In 1513 erfde Fredeke het landgoed Bakum en bezittingen in Ihorst van haar kinderloos gestorven broer Friedrich.

In 1518 schenkt Otto met zijn vrouw Fredeke en haar moeder Hille von Dincklage, ter gelegenheid van de stichting van een kapel in Südlohn (St. Anna Klus) het bezit van een vrijgelaten lijfeigene, Johann Bornhoren.

St. Anna Klus Lohne zoals die er nu uitziet. De Klus uit 1518 werd in 1543 verwoest. Een tweede werd in 1680 door Fritz von Dorgelo gebouwd.³⁵

³⁵ <https://bit.ly/3lcoHHI>.

Von Schade

De overgrootvader van Tonnies Wulf von Dorgelo, Rembert III von Bernefuer, was getrouwd met een telg uit het geslacht von Schade, Mette, naar alle waarschijnlijk vernoemd naar haar overgrootmoeder Mette von dem Bussche.

De oudst bekende von Schade was Wilbrand die in 1399 met bisschop Otto van Münster ten strijde trok tegen graaf Claus von Tecklenburg. Zijn zoon Dietrich von Schade was getrouwd met Nese von Ahlen. Dietrich was drost van het Nederstift Münster en heer van Meppen. Hij werd in 1409 door de bisschop van Münster beleend met Hekemanns Erf in Emen (ten noord-oosten van Haren). In 1416 ontvangt hij een vierde deel van de tol van de Pinkster- en Martinimarkt in Meppen. In 1420 wordt hij beleend met het Borckhus in Bokeloh. Tussen 1409-1424 koopt hij grond in Meppen (later Nagelshof genoemd en tegenwoordig een straat in het westen van Meppen, vlakbij het zwembad).

Zijn zoon Otto von Schade trouwde met een NN Valcke. Hij erft samen met zijn broer de burcht in Meppen. Hij was o.a. lid van de kerkenraad, lid van diverse rechtbanken en 'Amtmann' van het Emsland. In deze functie was hij verantwoordelijk voor de belastingen, de rechtspraak en voor veiligheid en orde. Zijn zoon Heinrich von Schade. Was getrouwd met Mette vom dem Bussche.

Heinrich von Schade, zoon van Heinrich was getrouwd met Elseke von Wüllen. Hij erft rond 1488 de burcht Wesuwe als Mannleen. In 1488 en 1497 wordt hij beleend met erve Hekemanns in Emen een vierde deel van de tol van de Pinkster- en Martinimarkt in Meppen.

Zoon Otto von Schade (geboren rond 1475, gestorven na 1519) was getrouwd met Fredeke von Dincklage. Hij was heer van Wesuwe en Bakum, 'Burgmann' van Meppen. Hij was ook beleend met erve Hermanns in Holthausen als Meppener Burchtleen. In 1513 erft Fredeke het landgoed Bakum en bezittingen in Ihorst van haar kinderloos gestorven broer Friedrich.

In 1518 schenkt Otto met zijn vrouw Fredeke en haar moeder Hille von Dincklage, ter gelegenheid van de stichting van een kapel in Südlohn (St. Anna Klus) het bezit van een vrijgelaten lijfeigene, Johann Bornhoren.

St. Anna Klus Lohne zoals die er nu uitziet. De Klus uit 1518 werd in 1543 verwoest. Een tweede werd in 1680 door Fritz von Dorgelo gebouwd.³⁶

Voorouders van Tonnies Wulf von Dorgelo

Dethard von Dörrieh

Uit het huwelijk van Dethard von Dörrieh:

Otto von Dorgelo

Otto von Dorgelo, geboren rond 1360 en overleden rond 1419. Hij trouwde met Richarda/Rixte von Pennethe, dochter van Hermann von Pennethe en Jutta NN. Uit dit huwelijk:

Johann von Dorgelo

Johann I von Dorgelo, geboren rond 1360 in Doringeloh, overleden in 1421. Hij was 'Lehnsträger des Wildeshäuser Proptes auf einem Hof in Rechterfelde'. Hij trouwde met Rixte von Südholte, geboren rond 1365, overleden na 1428, dochter van Johann von Südholte. Uit dit huwelijk:

Otto II von Dorgelo

Otto II Johann von Dorgelo, geboren rond 1395, overleden na 1462. Hij trouwde met Elske von

³⁶ <https://bit.ly/3lcoHHI>.

Dincklage, geboren rond 1403, overleden na 1470, dochter van Dietrich I von Dincklage en Heilwig. (zijn broer Johann trouwt met Elske von Elmendorf).

Uit het huwelijk van Otto en Elske:

Herbort von Dorgelo

Herbort von Dorgelo, geboren rond 1450, overleden na 1512. Hij trouwde met Katharina von Visbeck, overleden in 1486, dochter van Ritter von Visbeck (bij Dülmen). Herbort was drost van Cloppenburg van 1474-1507. Uit dit huwelijk:

Haus Visbeck met de Mariakapel die uit de achttiende eeuw stamt.

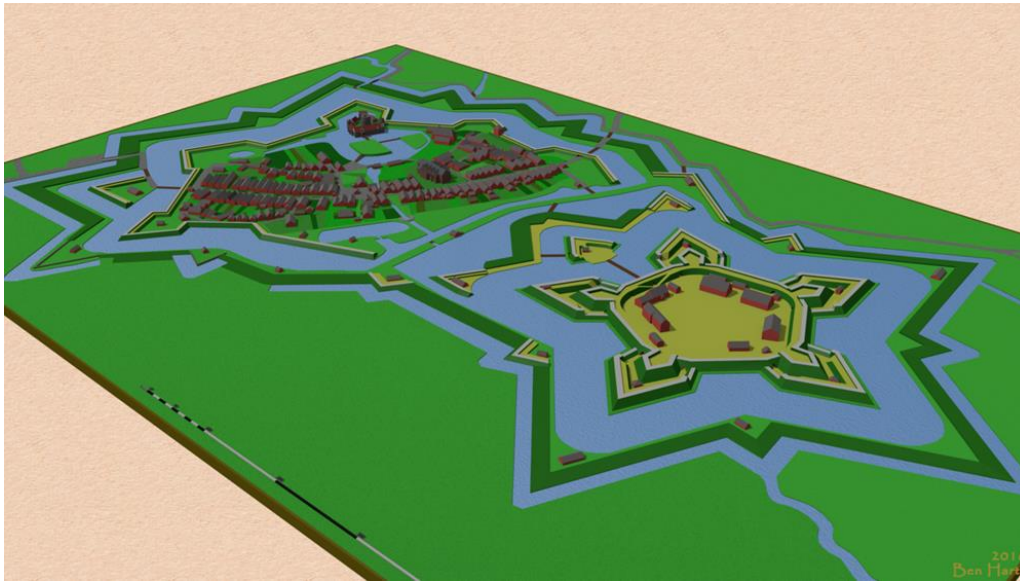
Otto von Dorgelo

Otto von Dorgelo zu Welpo werd rond 1480 geboren in Wölpe, Nienburg. Hij trouwde voor 1522 met Gisela von Varenzell, geboren rond 1490, dochter van Walter von Varenzell en NN Hadewick (of von Steinhaus). Otto was *Burgmann* in Vechta. Een *Burgmann* (oppidanus) was iemand die van de burchtheer de zogenaamde *Burghut* opgedragen had gekregen, wat betekent dat hij de burcht moest bewaken en verdedigen. Hij koopt met zijn vrouw rond 1520 een rente van de St. Anna kapel in Südlohn.

Uit dit huwelijk:

Wulfert von Dorgelo

Wulfert von Dorgelo, geboren rond 1516, overleden voor 1588 was drost van Wölpe. Hij trouwde rond 1554 met Magdalena von Quernheim, geboren rond 1527, dochter van Johann von Quernheim en Anna von Barsen. Uit dit huwelijk:

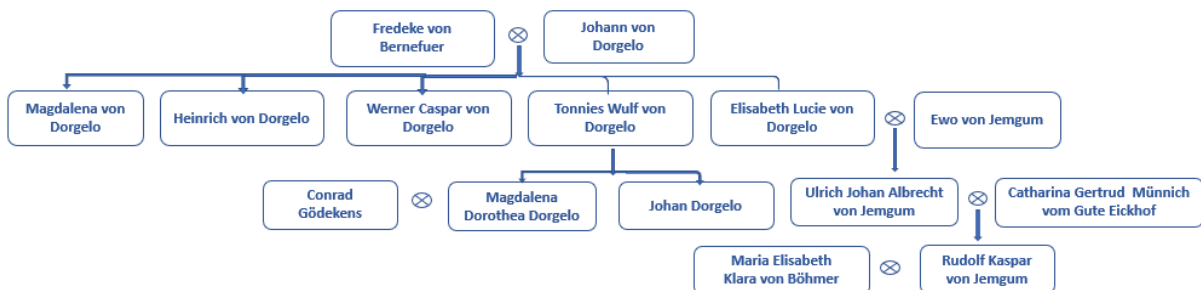

Reconstructie van Vechta anno 1684.

Wulfert von Dorgelo

Wulfert von Dorgelo, geboren rond 1516, overleden voor 1588 was drost van Wölpe. Hij trouwde rond 1554 met Magdalena von Quernheim, geboren rond 1527, dochter van Johann von Quernheim en Anna von Barsen. Uit dit huwelijk:

Johann von Dorgelo

Johann von Dorgelo, geboren rond 1560 en overleden rond 1625 in Overdeden. Hij trouwde met Fredeke von Bernefuer, geboren rond 1567, overleden na 1596, dochter van Rembert III von Bernefuer en Elisabeth Budde.

Na zijn huwelijk in 1590 kreeg Johann in 1602 het landgoed Querlenburg (in de tegenwoordige gemeente Lohne) uit het familiebezit van zijn vrouw, dat daarvoor had toebehoord aan Rembert von Bernefuer. Dit landgoed was in 1594 leeggeroofd door Spaanse troepen. Johann gaf het landgoed later door aan de man van zijn dochter Elisabeth Lucie, gestorven op 5 januari 1683 of 1684 (de zus van Tonnies Wulf Dorgelo), Ewo von Jemgum (Jemmingen).

Ewo was de zoon van Albrecht von Jemgum zu Eickel en Catharina de Prenger. Albrecht was de zoon van Ewo Alberda von Jemgum tho Ekel (1530-1587), zoon van Albert von Rhaude (von Jemgum) en Hoelke Heren en Eweler Grawerdt.

Het lijkt opvallend dat het jongste kind en bovendien een vrouw het landgoed erft. Elisabeth had een oudere zus Magdalena, geboren in 1594 en gestorven op 25 april 1594), maar die was abdis in Börstel. Haar oudste broer, Heinrich (geboren in 1595) trad op 17-jarige leeftijd als militair in dienst van Braunschweig en verbleef (in ieder geval in 1614) in het buitenland. Haar broer Werner Casper stierf in 1661 kinderloos in Querlenburg. Tonnies Wulf was toen ook al overleden en had, zoals vermeld alleen twee buitenechtelijke kinderen. Evo von Jemgum werd op 5 november 1620 door Spaanse ruiters naar Oldenzaal gebracht.

In 1721 verkocht Maria Elisabeth Clara von Boenen, weduwe van Rudolf Caspar von Jemgum, het landgoed voor 22.000 Thaler aan Wilhelm Ferdinand von Galen.

Met Pasen 1603 leende Johan 800 Reichsthaler aan Caspar van Quernheim tot Südholz. In 1614 had hij een conflict over een paardenhandeltje met de gastwirt (herbergier) Bernd Eiktholt van Vechta. Bernd werd door twee zonen van Johan overvallen toen hij op weg was naar Zrenkamp bei Querlenburg. Zij namen hem mee naar de Hof waar de derde zoon, Heinrich, 17 jaar oud, hem mishandelde. Heinrich was in militaire dienst van Braunschweig en had wel meer op zijn kerfstok, want in 1616 zat hij in het ambtshuis in Vechta tien weken in de gevangenis. Beide andere broers gingen naar andere landen.

In juni 1616 moesten Johann, zijn vrouw en zonen en dochter 2000 goudgulden als borg betalen om af te dwingen dat zij zich vreedzaam zouden gedragen. Dit werd op 6 juli 1616 veranderd in die zin dat zij bij elke verstoring van de vrede een bedrag van 1000 Reichsthaler zouden moeten betalen. Tussen 1651-1661 woont zoon Caspar op Querlenburg.³⁷

Uit dit huwelijk:

Tonnies Wulf von Dorgelo

Tonnies Wulf von Dorgelo, geboren rond 1593, overleden voor 1660, liet twee buitenechtelijke kinderen na, onder wie:

Magdalena Dorothea Dorgelo

Magdalena Dorothea Dorgelo was een buitenechtelijke dochter van Tonnies Wulf von Dorgelo. Zij had een (half?) broer Johann Dorgelo die met Maria Spiegel getrouwd was.

Magdalena werd geboren rond 1630 en begraven op 22 september 1698 in Völlen. Zij was getrouwd met Conrad Godeke. Zij hadden de volgende kinderen:

3. Trine Margaretha Godekes
4. Hinrich Godekes

³⁷ Heinrich Nieberding (1841). Geschichte des ehemaligen Niederstifts Münster unter angränzenden Grafschaften Diepholz, Wildeshausen. <https://bit.ly/3Tcj54m>

Nazaten van Tonnies Wulf von Dorgelo

Magdalena Dorothea von Dorgelo

Natuurlijke dochter Magdalena Dorothea von Dorgelo, werd geboren in 1630 in Völlen (Westoverledingen) en begraven op 22 september 1698 in Völlen. Zij trouwde met Conrad Gödekes, geboren in 1630 in Leer, overleden in 1700 in Völlen. Magdalena's man Conrad Gödekes was, naar verluidt, in dienst van het stift Börstel.

Trine Margareta Gödekens

Dochter Trine Margareta Gödekens werd rond 1660 geboren in Völlen (katholiek). Zij stierf op 1 mei 1731 in Völlen en werd op 8 mei 1731 in die plaats begraven. Zij trouwde op 21 november 1684 in Völlen met Hinrich Harms, geboren rond 1655 in Völlen, overleden in september 1696 in Völlen, zoon van Harm Haats en Antje NN.

Arentje Hinrichs

Dochter Arentje Hinrichs werd rond 1685 geboren in Völlen (katholiek). Zij werd in Völlen begraven op 3 oktober 1730. Arentje trouwde in de kerk op 24 april 1701 in Völlen met Rickert Hinrichs Frey (luitenant, brouwer), geboren rond 1660 (rk), overleden op 28 februari 1729 en begraven op 9 maart 1729 in Völlen, zoon van Hinrich Frey en Geske Janssen. Rickert was eerder getrouwd met Trinie Haickens.

Rickert Hinrichs (arbeider), broer van Arentje, trouwde op 7 juli 1715 in Völlen met Engel Focken, gedoopt 9 februari 1696 in Völlen, een dochter van Focke Jansen, Heuermann (dagloner), und Gesche Dircks. Een broer van Engel, Focko, trouwde met Magdalena Dorothea Richerts Frey, dochter van Arentje en Richert.

Magdalena Dorothea Richards Frey

Magdalena Dorothea Richards Frey werd gedoopt op 13 juli 1713 in het Noordduitse Völlen, vlak over de Nederlandse grens en werd begraven op 11 maart 1791 in Grosswolde. Zij trouwde op 8 mei 1735 in Völlen met Focko Fokkens Vry, gedoopt op 30 maart 1710 in Völlen, overleden op 13 maart 1754 in Grosswolde, zoon van Focke Jansen, Heuermann/Huirmann (arbeider in dienst van de erfkamerheer Von Galen), en Gesche Dircks. Met hem kreeg zij twaalf kinderen, onder wie Richert.

Erfkamerheer Von Galen

Franz Wilhelm von Galen zu Assen (ongeveer 1647-30 januari 1716) was de zoon van Johann Heinrich von Galen (broer van Christoph Bernard von Galen) en Anna Elisabeth Droste zu Vischering. Hij trouwde met Ursula Helena von Plettenberg zu Lenhausen.

Richert Fokken Frey

Zoon Richert Fokken Frey werd geboren voor 22 januari 1736 in Völlen. Hij overleed op 17 december 1812 in Grosswolde. Hij was gruttenmolenaar. Hij trouwde op 11 november 1764 in Grosswolde met Antje Uden, geboren op 18 januari 1745 in Steenfelde en overleden op 13 augustus 1818 in

Grosswolde, dochter van Ude Behrens Bunn en Teelke Ulrichs. Zij kregen elf kinderen, onder wie Fokke.

Op de Landdag van 1724 kreeg Richert een straf opgelegd van 200 Reichsthaler. Toen hij hier blijkbaar niet aan kon voldoen viel op vrijdag 10 maart 1727 een commando van achttien soldaten zijn huis binnen en de soldaten arresteerden hem met blanke sabel.

Luitenant Frey en consorten kregen vanuit Lehr een mandatum poenale voor betaling van voedselkosten van het commando dat op 12 maart 1727 naar hem was gestuurd.

Fokke Richards

Zoon Fokke Richards/Richerts Vrij werd geboren op 30 november 1771 in Grosswolde en stierf op 11 februari 1844 in Wymeer. Hij trouwde met Gepke Dirks, geboren op 25 januari 1775 in Wymeer en overleden op 12 januari 1848 in Wymeer, dochter van Dirk Hinderks en Toepke Jans.

Jantje Fokkens

Hun dochter Jantje Fokkens Vrij werd geboren op 1 augustus 1804 in Wymeer en overleed op 6 juli 1885 in Bellingwolde. Zij trouwde op 9 mei 1826 in Bellingwolde met kleermaker Freriks Alberts Mulder, geboren op 28 september 1802 in Bunde en overleden op 8 mei 1859 in Bellingwolde, zoon van kleermaker Albert Jans en Geeske Freriks Mulder.

Wubbina Freriks Mulder

Dochter Wubbina Freriks Mulder (dagloner) werd geboren op 7 februari 1831 in Bellingwolde, waar zij op 23 februari 1901 overleed. Zij trouwde op 28 maart 1857 in Bellingwolde met Jan Kemper, geboren op 8 februari 1831 in Wymeer, overleden op 25 januari 1872 in Bellingwolde, zoon van Hinderk Jans Kemper en Antje Martens Tjepkes.

Freerk Jans Kemper

Zoon Freerk Jans Kemper werd geboren op 30 november 1857 en stierf op 14 februari 1940 in Bellingwolde. Hij trouwde met Geertje Willems, geboren op 24 mei 1857 in Wymeer en overleden op 10 december 1935 in Bellingwolde, dochter van Jan Dirks Wilms en Catharina Heidland (dienstmaagd in Nieuw-Beerta).

Derk Kemper

Zoon Derk Kemper werd geboren op 18 juli 1886 in Bellingwolde. Hij stierf op 8 februari 1968 in het ziekenhuis in Emmen (Hij woonde toen in Kloosterheerd in Ter Apel). Hij trouwde op 24 januari 1920 in Vlagtwedde met Zwaantje Meendering, geboren op 22 maart 1884 in Zuidveld, overleden op 18 mei 1954 ten huize van haar dochter in Emmen.

Geertje Kemper

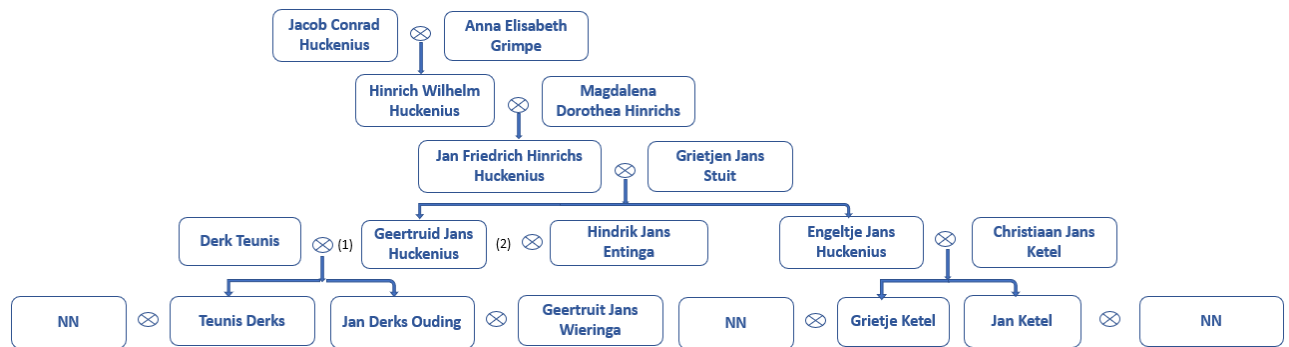
Dochter Geertje Kemper werd geboren op 26 januari 1926 in Laude en stierf op 23 mei 2011 in

Emmen. Zij trouwde op 18 oktober 1950 in Sellingen met Gerrit van der Kaap, geboren op 17 april 1925 in Emmen, overleden op 13 februari 1984 in Emmen, zoon van Albert van der Kaap en Alida Woltmeijer.

Albert van der Kaap

Albert van der Kaap, geboren op 15 oktober 1951 in Emmen. Getrouwd op 11 september 1982 met Rosalien Gesina Maria Busscher, geboren op 18 oktober 1956, overleden op 20 augustus 2019 in Groningen.

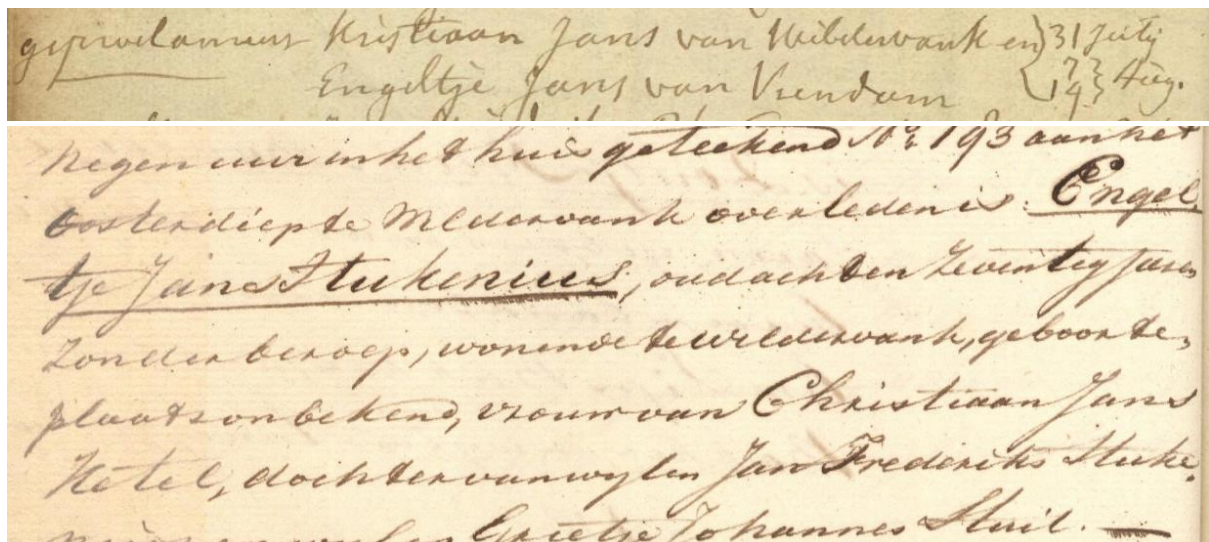
Bijlage 1: Nazaten van Hinrich Wilhelm Huckenius en Magdalena Dorothea Hinrichs

Jan Friedrich Hinrichs Huckenius

Jan Friedrich Hinrichs Huckenius was een zoon van Hinrich Wilhelm Huckenius en Magdalena Dorothea Hinrichs. Hij werd geboren op 6 december 1712 in Völlen en overleed rond 1792. Hij trouwde op 1 oktober 1742 in Veendam met Grietje Jans Stuit, dochter van Jannes Stoet (geboren rond 1690 in Veendam) en Engel Harmens (geboren rond 1713 in Veendam). Zij kregen in ieder geval twee kinderen, Geertruid Jans en Engeltje Jans.

Engeltje trouwde op 14 augustus 1774 (op 31 juli en 7 augustus werd het huwelijk geproclameerd) op 25-jarige leeftijd met Christiaan/Kristiaan Jans Ketel (Ketelaar), gedoopt op 13 oktober 1754 en overleden op 22 februari 1838 in Wildervank, zoon van Jan Christiaans en Anna Elerus. Engeltje is dus geboren in 1748 of 1749. Zij stierf op 11 januari 1828. Engeltje en Christiaan hadden een dochter, Grietje, gedoopt op 4 september 1774 in Veendam en een zoon Jan, gedoopt op 25 mei 1777 in Wildervank.

Voor wie nog eens nader onderzoek zou willen doen nog een aantal vermeldingen van Jan Friedrich Huckenius en zijn vrouw Grietje Jans.

1. Een Jan Frederiks, getrouwd met Grietien Jans (Stuit) *'lenen van Harmen Evers in qlte diaconie boekhouder in Wildervank 100 Car. gld. De rente bedraagt jaarlijks 5 gld., de eerste keer te betalen op 16 april 1741 en vervolgens jaarlijks op dezelfde dag. Hindrik Jans staat borg voor het kapitaal en de rente. In de marge staat: bet.'*
2. Op 2 mei 1740 verkoopt Anna Willems aan 'Jan Frederik [Johann Frederik] en zijn bruid Grietien Jans een huis en tuin, *met alle bomagie, plantagie en t' geen daerin en om eerd en nagelvast bevonden wort, gelegen op No. 7 in Wildervank op de grond van Hr. Hooftman A. Trip aan wie mede de grondpacht van 4 gld. 1 stvr. 4 pl. en het geschenk door kopers betaald moeten worden, en zo vervolgens jaarlijks. Zwetten ten noorden Lammert Tammes, ten oosten de weg, ten zuiden Hindr. Antoni en ten westen de scheidsloot. De koopsom bedraagt 350 Car. gld. Reeds betaald is 50 gld. Jaarlijks wordt 50 gld. afgelost of meer naar kopers welgevallen. Over het onbetaalde wordt 5 % huur betaald. Getuigen: Arent Aijses [Arent Aijsses] en Jan Sijwers [Jan Sijwerts kollektur] collector.'*
3. Op 22 juni 1742 zijn Albert Jacob Ligger [Albert IJacobs] en huisvr. Aeltien Hindrix [Aaltin Hindrix] aan Jan Fredrik[s] en Grietien Jans Ehel. *'180 Car. gld. Schuldig wegens geleverd ijzerwerk voor een nieuw vaartuig, te betalen in 3 egale termijnen. De eerste termijn is reeds betaald. De 2 laatste termijnen worden voldaan op S. Jan 1743 en 1744. In de marge staat: bet.'*
4. Op 2 mei 1743 verkopen Jan Geerts Das [Jan Geers Das] en huisvr. Regina Alberts aan Jan Fredrik [IJan Fridrik] en Grietien Jans Ehel. *'Een huis en tuin, met alle bomagie, plantagie en t' geen daerin en om eerd en nagelvast bevonden wort, staande nabij het beneden verlaat in Veendam, op de grond van Mejuffr. Werumeus aan wie mede de grondpacht van jaarlijks 5 Car. gld. 5 stvr. door kopers moet worden betaald, echter het geschenk en brievegeld zal half en half zijn. Zwetten ten noorden Hindr. Albers, ten oosten de weg, ten zuiden Claes Derx en ten westen Juffr. Werumeus. Aanvaarding is per direct. De koopsom bedraagt 240 Car. gld. en een ducaton voor verkopers vrouw en een daalder voor verkopers kind. Reeds betaald is 50 gld. met de ducaton en de daalder. Jaarlijks wordt 30 gld. afgelost en over het onbetaalde wordt jaarlijks de behoorlijke rente van 5 % betaald, op mei 1744 en zo vervolgens.'*
5. Op 29 september 1743 lenen Jan Frederik [IJan Fridrik] en huisvr. Grietien Jans *'van moeder Geertruijt Jans 200 Car. gld. De rente bedraagt jaarlijks 5 %, de eerste keer te betalen op 1 mei 1744 en vervolgens jaarlijks op dezelfde dag.'*
6. Op 14 juli 1744 verkopen Jan Friderix [IJan Fridrik Smit] en Greetjen Jans *'aan Anna Willems een huis en tuin, met alle bomagie, plantagie en t' geen daerin en om eerd en nagelvast is, gelegen op No. 7 in Wildervank op de grond van Hr. hoofdman A. Trip aan wie verkoper nog een jaar grondpacht op mei 1744 verschenen zal moeten betalen. Zwetten ten noorden Lammert Tammes, ten oosten de weg, ten zuiden Hindrik Antonij's weduwe en ten westen de scheidsloot. De koopsom bedraagt 240 Car. gld. Op mei 1744 is reeds 100 gld. betaald en op mei 1745 wordt wederom 100 gld. betaald en op mei 1746 de overige 40 gld. Over de 140 gld. wordt alle jaren 5 % huur betaald. Getuigen: Hindrik Jans en Jan Evers.'* Jan Derks Ouding

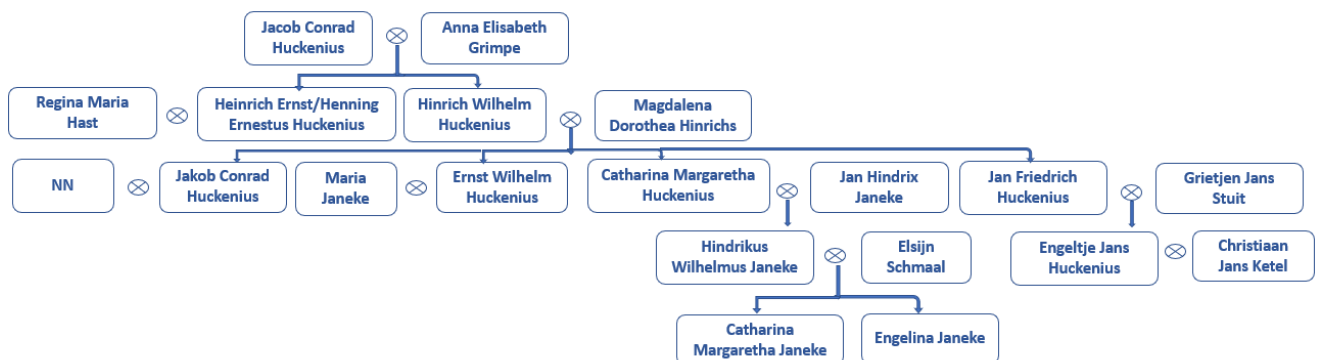
Jan Derks Ouding

Jan Derks Ouding (landgebruiker) was een zoon van Geertruid Jans Huckenius, dochter van Jan

Friedrich Hinrichs Huckenius. Hij overleed op 28 juni 1867 in Stootshorn (Noordbroek). Hij trouwde met Geertruid Jans Wieringa (landgebruikersche), overleden op 14 oktober 1849 in Zuiderveen (Noordbroek), dochter van Jan Pieters en Martje Johannes.

Hendrik Jans Ouding

Hun zoon Hendrik Jans Ouding (landgebruiker), geboren op 19 oktober 1800 in Zuidbroek, overleden op 25 februari 1886 in Zuiderveen (Noordbroek), trouwde op 17 juni 1836 in Noordbroek met Heike Alberts de Raad uit Tjamsweer, dochter van Albert Hindriks de Raad en Anje Geerts Ham (landgebruikersche).

Jacobus Conradus Huckenius

Jacobus Conradus Huckenius, broer van Ernst Wilhelm, Catharina en Jan Friedrich, was van 1731 tot zijn overlijden in 1743 predikant in Veendam-Wildervank.

Ernst Wilhelm en Catharina Margaretha Huckenius

Ernst Wilhelm Huckenius van Völlen was een zoon van Hinrich Wilhelm Huckenius en Magdalena Dorothea Hinrichs. Hij trouwde op 18 december 1735 (huwelijkscontract 5 december 1735) met Maria Janeke, dochter uit het eerste huwelijk van Jan Hindriks Janeke.³⁸ Getuigen waren o.a. de vader van Ernst Wilhelm Huckenus, Jacob Coenraad Huckenius, dominee in Veendam en broer van Ernst Wilhelm en Habbe Aites, een aangetrouwde neef en man van Maria Catharina Huckenius, dochter van Heinrich Ernst.

Maria Janeke trouwde (2) op 30 juni 1746 (huwelijkscontract) met Jurjen Jurjens.

Catharina Margaretha Huckenius trouwde op 10 december 1735 in Veendam met Jan Hindriks Janeke (meester), dochter uit het eerste huwelijk van haar man op 29 augustus 1717 in Veendam met Margaretha Hindriks (van Leer).

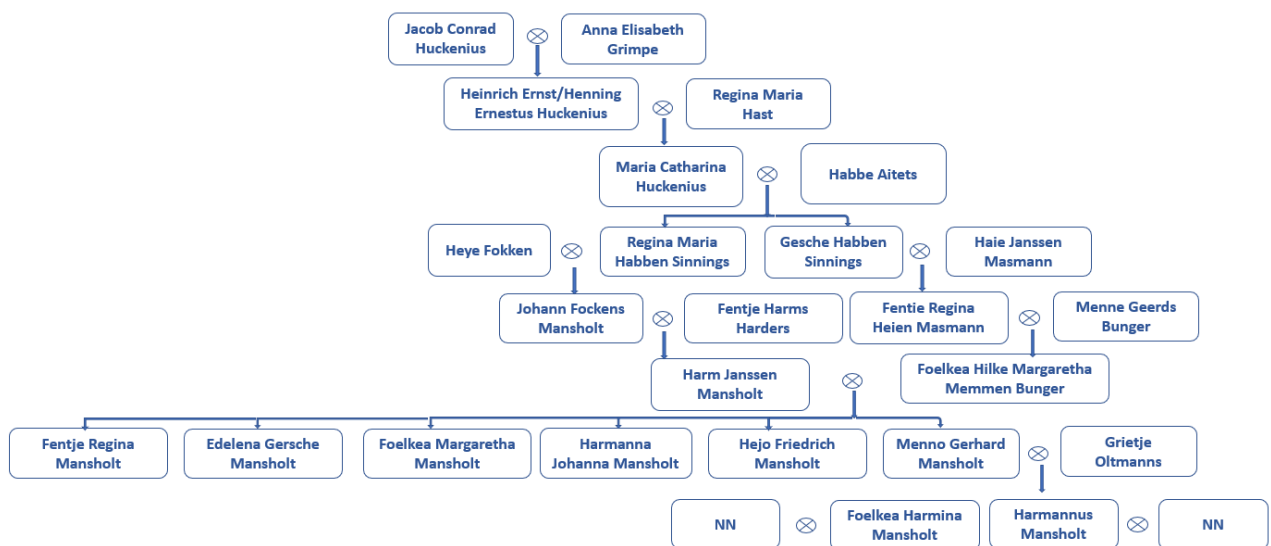
Hun zoon Hindrikus Wilhelmus Janeke (verver en glazenmaker), geboren op 12 december 1738, overleden op 28 februari 1825 in Winschoten trouwde op 1 februari 1764 in Winschoten met Elsijn Schmaal, dochter van Nicolaus Schmaal en zijn tweede vrouw, Engeltje Harms Stobbe. Nicolaus Schmaal was van 1712-1714 predikant te Logumer Vorwerk (Duitsland) en van 1714 tot zijn overlijden in 1757 te Wedde.

³⁸ <https://www.genealogieonline.nl/fr/stamboom-doornbos/I14308.php>

Uit het huwelijk van Hindrikus en Elsijn³⁹:

- Nicolaus Schmaal Janke, gedoopt op 5 oktober 1764 in Winschoten, overleden op 18 maart 1842 in Winschoten. Er is een document over een vooronderzoek naar de mishandeling van Nicolaas Janeke in 1787 in Winschoterhogebrug door Jan Harkes uit Winschoten.
- Catharina Margrieta Janeke, gedoopt op 10 augustus 1766 in Winschoten
- Engelina Janeke, gedoopt op 6 januari 1769 en overleden op 23 november 1825 in Winschoten.
- Magdalena Janeke, gedoopt op 15 februari 1771 in Winschoten, overleden op 8 november 1842 in Winschoten.
- Jan Hindrik Janeke, gedoopt op 1 oktober 1773 in Winschoten.
- Anna Janeke, gedoopt op 11 augustus 1776 in Winschoten, overleden op 19 april 1841 in Winschoten.
- Catharina Margarieta Janeke, geboren in 1796/97, begraven op 1 maart 1810 in Groningen. Uit haar relatie werd op 17 februari 1810 in Winschoten Catharina Margarieta geboren, die op 15 november 1845 in Wedde trouwde met Willem ter Haar. Catharina Margarieta stierf op 23 juni 1846. Catharina Margarieta, haar moeder, stierf kort na de geboorte van haar dochter die vervolgens op 30 maart werd gedoopt.

Bijlage 2: Nazaten van Heinrich Ernst Huckenius en Regina Maria Hast

Maria Catharina Huckenius, dochter van Heinrich Ernst Huckenius en Regina Maria Hast, werd geboren in november 1698, gedoopt op 1 december, in Völlen, waar zij op 26 februari 1765 stierf. Zij

³⁹ https://genealogiegroningen.nl/bronnen/Winschoten_dopen_1701-1811.pdf

trouwde op 20 mei 1721 in Völlen met Habbe Aitets, gedoopt op 7 mei 1697 in Völlen, overleden aldaar op 4 oktober 1747, zoon van Atet (Eite) Habben en Tette Luepckens.

Hun achterkleinkinderen, Harm Janssen Mansholt en Foelkea Bungler, trouwden met elkaar. Harmen was een zoon van Johann Fockens Mansholt en kleinzoon van Heye Focken, getrouwd met Regina Habben Sinnings, dochter van Maria en Habbe (Hausmann en Sielrichter). Opvallend is de 'achternaam' Sinnings die niet bij alle kinderen wordt vermeld.

Gesche, een andere dochter van Maria en Habbe, trouwde met Haie Janssen Masmann, wier dochter Fentje trouwde met Menne Bungler. Foelkea was hun dochter. Een blijk op bovenstaand schema maakt deze familierelaties een stukdoorzichtiger.

Harm Janssen Mansholt werd geboren op 8 november 1811 in Klooster Thedinga in Oostfriesland⁴⁰ en stierf op 31 augustus 1887 in het Duitse Aurich. Hij trouwde op 29 april 1835 in Backemoor met Foelkea Hilke Margaretha Memmen Bungler, geboren op 15 juni 1810 in Backemoor en overleden op 17 maart 1890 in Aurich. Uit dit huwelijk:

- Fentje Regina Mansholt, geboren op 8 juni 1838 in Hotland, overleden op 20 november 1926 in Emden. Getrouwd op 30 december 1859 in Backemoor met Hayo Meijer en op 29 augustus 1868 in Backemoor met Dirk Hinrichs Leemhuis.⁴¹
- Menno Gerhard Mansholt, geboren op 18 augustus 1840 in Backemoor. Getrouwd met Grietje Oltmanns. Uit dit huwelijk:
 - Foelkea Harmina Manholt.
 - Harmannus Mansholt werd geboren op 29 april 1891 in Großwolde.
- Hejo Friedrich Mansholt werd geboren op 1 mei 1842 in Backemoor, waar hij op 18 mei 1860 stierf. Hij was leerling horlogemaker (uurwerkmaker).
- Edelena Gesche Mansholt, geboren op 27 oktober 1845 in Backemoor, overleden op 4 juni 1862 in Backemoor.
- Foelkea Margaretha Mansholt, geboren op 12 oktober 1850 in Backemoor. Getrouwd op 6 mei 1869 in Backemoor met Peter Wenninga.
- Harmanna Johanna Mansholt, geboren op 3 januari 1856 in Backemoor, overleden op 15 september 1886 in Potshausen. Getrouwd op 2 juli 1881 met Dirk Bungler.⁴²

⁴⁰ https://de.wikipedia.org/wiki/Kloster_Thedinga

⁴¹ <http://www.luitjens.net/Genealogie/Daten/d0031/g0001563.html#I49224>

⁴² <http://www.luitjens.net/Genealogie/Daten/d0031/g0001563.html#I50012>

Bijlage 3: relaties tussen de families Hinrichs en Focken.

